

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 11 - NOVEMBER 2004

Český kostel Panny Marie Zellenské v Berwynu

25.června 1909 chicagský arcidiecézní časopis „New World“ (Nový Svět) oznámil, že bude založena nová farnost pro katolické rodiny v oblasti mezi Roosevelt a Čermákovou ulicí a na východě mezi Ridgeland a na západě Des Plaines ulicí. Toto území původně náleželo k Oak Parku, ale rychlý rozvoj Berwynu, kde během několika roků vzrostl počet obyvatel z 5,840 na 14,150, se stal příčinou toho, že zmíněné území bylo připojeno k Berwynu.

Benediktin Otec Prokop Neužil, pozdější svatoprokopský opat, shromáždil v červnu 1909 v klubovním domě na 1221 Clarence ulici katolíky severního Berwynu a přečetl dopis arcibiskupa Jakuba E. Quigleyho o ustanovení nové farnosti, do které při jejím založení patřilo 120 českých a 20 anglicky mluvících rodin.

Jméno nové farnosti si zvolili čeští farníci podle slavného poutního místa Mariazell, které se nachází v předhůří Štýrských Alp asi 80 kilometrů jihozápadně od Vídně. Legenda o vzniku tohoto poutního místa vypráví, že sochu trůnící Panny Marie s Ježíškem sem přinesl jeden benediktinský mnich z mateřského kláštera sv. Lambrechta při evangelizaci Štýrska. Sochu umístil ve své cele (německy die Zelle = komůrka) k uctívání. Podle cely pak dostalo název i samo poutní místo. Česká legenda vypráví, že v první polovině 13.století moravský markrabě Vladislav Jindřich, z rodu přemyslovců, a jeho manželka těžce onemocněli. Na pokyn Pána Ježíše, kterého spatřili ve snu, se modlili k Panně Marii a do rána byli zázračně uzdraveni. Pán Ježíš jim uložil, aby postavili kapli v Mariazell. Ihned se tam vypravili, a protože neznali cestu, doprovázel je sv. Václav. Panna Maria Zellenská je také uctívána jako „Mater gentium Slavorum“ – Matka slovanských národů a po celá staletí k ní přicházeli poutníci z Čech, Moravy i Slovenska a jak víme, v letošním roce se zde konala mezinárodní pouť národů střední Evropy po rozšíření Evropské unie. V Čechách a na Moravě najdeme šest kostelů, kde je zvlášť uctívána Panna Maria Zellenská a

například ve Slapech u Prahy byla uctívána jako Královna Povltaví a patronka vltavských vorů.

Otec Prokop Neužil se svými spoluobraty z chicagské farnosti sv. Prokopa pomohli novým farníkům v Berwynu zakoupit celý blok na ulici Euclid mezi 14. a 15 ulicí. První mše svatá byla sloužena v domě soudce T. D. Hurleyho na 1232 S. Wesley ulici 1.června 1909 a za necelý rok 26.května 1910 již arcibiskup Otec Jakub E. Quigley posvětil novou dvouposchodovou panelovou budovu, která sloužila jako kostel a škola zároveň. Stavba tenkrát stála \$ 11,000. Ve škole bylo zapsáno 86 dětí, které vyučovaly Benediktinky z mateřského kláštera Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše v Lisle. Prvními učitelkami byly ctihodné sestry Lioba a Adalberta. Sestríčky prozatímne bydlely v pronajatém domě na Euclid ulici. Otec Prokop Neužil dojížděl do Berwynu z farnosti sv. Prokopa v Chicagu a po něm nastoupil jako první farář Otec Antonín Nouza, OSB. Po něm se v letech 1915 – 1923 vystřídali v řízení farnosti tři čeští benediktinští kněží: Alfons Biskup, Rafael Kubát a Vít Haman. Bydlili v různých pronajatých domech, až konečně roku 1922 koupila farnost dům na rohu 15.ulice a Euclid, který pak sloužil jako fara. V květnu 1923 se ujal vedení farnosti bratr otec Víta, Otec Bernard Haman a hned pomyslel na postavení nové školy, jejíž základní kámen byl položen 30.listopadu 1924. Stavbu řídil český architekt B. Režný a byla postavena ve tvaru podkopy, do které by mohl být později vestavěn nový kostel. V roce 1925 se vrátil do farnosti Otec Vít Haman, který zde působil dalších 16 roků. V budovatelské činnosti nezůstal pozadu za svým bratrem, ale hned v příštích dvou letech postavil prostorný klášter pro sestry Benediktinky na 1431 Euclid ulici.

Ke konci dvacátých let počet obyvatel Berwynu vzrostl na 47 tisíc. Bylo nutné postavit nový prostornější kostel, pro který bylo připravené místo uprostřed podkopy stojící školy. Kostel byl vybudován podle plánu architektonické firmy Meyer a Cook ve španělsko – romanesk-

ním slohu, napodobujícím kostely stavěné jezuitskými misionáři v 18. a 19. století na tichomořském pobřeží. Kostel je bez věže a ke vnitřnímu vybavení bylo použito solidního dřevěného materiálu ozdobeného hispánsko – aztéckými ornamenty. Sotva se Otec Vít zbavil dluhů za postavení kostela v době hospodářské krize ve třicátých letech, začal se stavbou současné farní budovy, která sloužila jako obydli pro kněze, a kde byly též farní úřadovny. Fara byla dokončena v roce 1939. Zpočátku do farnosti přijížděli na soboty a neděle na výpomoc farářům kněží ze svatoprokopského opatství v Lisle, od druhé poloviny dvacátých let zde již byli ustanovováni stálí kaplani. 16.října 1941 zastihla mariazellské farníky bolestná zpráva o smrti jejich milovaného faráře Otce Vojtěcha Hamana, kterého při přecházení Rooseveltovy ulice srazilo rychle jedoucí auto. Byla to těžká rána, ze které se farnost dlouho vzpamatovala. Šťěstí bylo, že tehdy byl kaplanem Otec Robert Mastný OSB, jehož neobyčejné schopnosti mu dovozovaly kráčet ve šlépějích Otce Víta. Jako bývalý kouč amerického fotbalu, košíkové a beisbolu na svatoprokopské koleji (dnes Benet University) v Lisle obrátil svou pozornost na školu a aktivity mládeže. V září 1942 otevřel mateřskou školu pro děti ve věku 4 a 5 let, kam začalo chodit pět dětí. Během několika mále let, přesáhl jejich počet stovku. Za druhé světové války bylo odvedeno z farnosti 513 mláďenců, z nichž 25 položilo své životy za svobodu Evropy a celého světa. 14 jich bylo českého původu. Otec Robert se čtyřmi obětavými dámami, z nichž dvě byly sestry Blanka a Etel Čerňkové, začal vydávat měsíčník Marianews (Mariiny noviny), který rozesílal vojákům z farnosti, roztroušeným po celém světě, aby je informoval o tom, co se děje doma, a také otiskoval dopisy, které mu posílali vojáci z fronty. Dostával jich celé stovky.

Pokračování na str. 14

*Foto na titulní straně:
Kostel Panny Marie Zellenské v Berwynu.*

Kristus Král

Kdykoli se setkáme s křížem - ať je to na vrcholcích hor, u cest, v kostelích nebo v různých domech můžeme číst nad hlavou ukřižovaného nápis: INRI - Jesus Nazarenus Rex Judaeorum - Ježíš Nazaretský, král židovský.

Když Ježíš umíral na kříži četlo ten nápis mnoho lidí. Kroutili hlavou a říkali si: To je vyloučeno, tato lidská troska přibitá na šibenici kříže nemůže být králem. Knězi se rouhali, zákoníci se posmívali, zločinec spolu s Kristem ukřižovaný nadával a vojáci s katy si z toho všeho tropili smích. A Ježíš, který mnohokrát v životě ukázal svoji božskou moc v této chvíli mlčel a svou královskou důstojnost neprojevil.

I když Kristus své království na světě celý svůj život skrýval a nabízené královské pocty odmítl, přece si ho jinak než krále nemůžeme představit. Narodil se ve chlévě místo na zámku a přece se mu klaněli mudrci a obětovali mu královské dary. Neměl korunu ani žezlo a přesto ho poslechly mořské vlny a bouře, kterou utišil jediným slovem. Neměl majetek a přesto dokázal několika chleby nasytit tisícové zástupy lidí. Neměl armádu a přesto za jeho pravdu dnes bojují na celém světě tisíce misionářů, řeholníků, kněží i laiků. Neměl trůn a přesto mu byla dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Celá tisíciletí očekávalo lidstvo spásu, ale když Boží království před 2 tisíci lety skutečně přišlo i se svým králem, lidé to nepochopili. Očekávali politického vůdce, který přijde s vojenskou mocí a Ježíš se zatím prohlásil za vládce duchovního. Jeho soudce, římský prokurátor Pilát se ptá: „Jsi tedy přece král? Jsi skutečný král, když nemáš zem, lid, korunu, žezlo, hrad a armádu?“ - A Ježíš odpovídá: „Ano já jsem král, ale moje království není z tohoto světa.“

A nespokojený člověk soptí: „Vydává se za krále? Tak ho králem uděláme! Dostane korunu, ale jen z trní, oblečeme mu plášť, ale jen z hadrů, dáme mu žezlo, ale na to stačí obyčejný klacek a vyvýšíme ho, ale jen na kříž.“

A nebe v okamžiku Kristovy velkopáteční agónie mlčí. Avšak je to jen proto, aby třetího dne promluvílo, aby těm, kteří přišli o velikonočním jítu k Ježíšovu hrobu dalo odpověď, která nikdy nebude umlčena: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, vstal z mrtvých!“

Zde je tedy tajemství Kristova království. Je králem přes kříž a smrt, protože je Bůh a vykupitel světa. A od chvíle zmrtvýchvstání září jako vítěz navěky a jednou přijde ve slávě soudit živé i mrtvé.

Co ví dnešní svět o mocných panovnících a vojevůdcích? Co ví o egyptských faraónech, jejichž pyramidy se pomalu rozpadají? Co ví o slavné říši římské, o Caesarovi, Neronovi a Alexandru Velikém, jejichž sláva už dávno zarostla trávou? Kdo se dnes ještě nadchne pro Napoleona nebo pro Hitlerovy bláznivé fantazie o slavné třetí říši? Ti všichni velikáni světových dějin jsou ničím. Jsou mrtví, jsou rozpadlí v prach a nikdo na ně nevzpomene.

Ježíš Kristus při posledním soudu.
Michelangelo – Sixtinská kaple ve Vatikánu.

Ale o Kristu ví celý svět. On jediný je velký, on jediný je věčně živý, on jediný dokáže i po 2 tisíciletích nadchnout miliony lidí, on jediný vítězí, on jediný kraluje, on jediný bude vládnout na věky.

Fr. Dušan Hladík

LITURGICKÁ ČTENÍ

2.neděle adventní - 5.prosince 2004

1.ČTENÍ - Iz 11, 1-10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vyrazí ratolest z pahýlu Jesse, výhonek vypučí z jeho kořenů, spočine na něm duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumu, duch rady a síly, duch poznání a zbožnosti, naplní ho duch bázně před Hospodinem. Nebude soudit podle zdání, nebude rozhodovat podle doslechu, ale podle spravedlnosti bude soudit chudé a podle práva se bude rozhodovat pro ubohé v zemi. Zabije násilníka holí svých úst, usmrtí bezbožného dechem svých rtů. Spravedlnost bude rouchem jeho beder a věrnost bude pásem jeho boků. Vlk bude přebývat s beránkem, pardál si lehne vedle kozlátka, tele a lvice budou žrát pospolu a malé dítě je bude vodit. Kráva pást se bude s medvědicí, jejich mláďata spolu ulehnou, lev jako býk bude řezanku žvýkat. Kojenec si bude hrát nad dírou zmije a nemluvně sáhne rukou do skryše jedovatého hada. Nikdo nebude škodit ani pustošit na celé mé svaté hoře, protože země se naplní poznáním Hospodina, jako vody pokrývají moře. Tehdy se objeví kořen Jesse jako znamení národům; pohané ho budou hledat a jeho sídlo bude slavné.

2.ČTENÍ - Řim 15, 4-9

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději. Bůh, zdroj vytrvalosti a povzbuzení, kéž vám dá, abyste žili v souladu podle vůle Krista Ježíše. Tak budete moci svorně a jedněmi ústy oslavovat Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista. Přijímejte proto jeden druhého do svého společenství jak i Kristus přijal vás - k oslavě Boží. Tím chci totiž říci: Kristus se stal služebníkem židů, aby se prokázalo, že Bůh je věrný, aby tím byla stvržena zaslíbení daná praotcům; ale také proto, aby pohané oslavovali Boha, že jim prokázal milosrdenství, jak je psáno: 'Proto tě budu velebit mezi pohaný, tvému jménu budu zpívat chválu.'

EVANGELIUM - Mt 3, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: „Obraťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Jan byl totiž ten, o němž řekl prorok Izaiáš: 'Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!' Jan měl na sobě oděv z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás, živil se kobytkami a medem divokých včel. Tehdy vycházel k němu Jeruzalém, celé Judsko a celý kraj kolem Jordánu, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své

hříchy. Když však viděl, že k jeho křtu přichází mnoho farizeů a saduceů, řekl jim: „Zmijí plemeno, kdo vám ukázal jak uniknout trestu, který už hrozí? Přinášíte tedy ovoce hodné obrácení. Nemyslete si, že můžete říkat: 'Naším otcem je Abrahám!', neboť vám říkám: Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti. Sekera už je přiložena stromům ke kořenu; každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Já vás křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu a pročistí obilí na svém mlatě. Pšenici uloží na sýpce, plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

3.neděle adventní - 12.prosince 2004

1.ČTENÍ - Iz 35, 1-6a, 10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zaraduje se vyprahlá step, zajásá a vykvete poušť. Jak narcis bujně vykvete, zajásá, zaplesá, zavýská. Bude obdařena nádherou Libanonu, krásou Karmelu a Šaronu. Můj národ uvidí slávu Hospodina, vznešenost našeho Boha. Posilněte skleslé ruce, ochablá kolena upevněte! Malomyslným řekněte: „Vzmužte se, nebojte se! Hle, Bůh váš přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás!“ Tehdy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého. Vráti se ti, které vykoupil Hospodin, s jásotem přijdou na Sión, věčné veselí bude jim věnčit hlavy, dojdou radosti a veselí, prchne starost a vzdychání.

2.ČTENÍ - Jak 5, 7-10

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Bratři, vydrzte všechno trpělivě až do té doby, kdy přijde Pán. Podívejte se na rolníka, jak čeká na drahocennou úrodu! Čeká na ni trpělivě, až přijde podzimní a jarní dešť. Vydrzte i vy trpělivě a posilněte své srdce, neboť příchod Páně je blízko. Nestýskejte si, bratři, jeden na druhého, abyste nebyli souzeni. Hle, soudce už stojí přede dveřmi! Vezměte si, bratři, za vzor v utrpení a trpělivosti proroky, kteří mluvili jménem Páně.

EVANGELIUM - Mt 11, 2-11

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Jan (Křtitel) slyšel ve vězení o Kristových činech. Poslal tedy k němu své učedníky s dotazem: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nepohorší nade mnou.“ Když odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť vidět? Snad rákos, zmítaný větrem?

Nebo co jste vyšli vidět? Člověka oblečeného do jemných šatů? Ti, kdo nosí jemné šaty, jsou přece v královských palácích. Proč jste tedy vyšli? Vidět proroka? Ano, říkám vám, víc než proroka. To je ten, o němž je psáno: 'Já posílám svého posla před tvou tvář, aby připravil cestu před tebou'. Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on."

4.neděle adventní - 19.prosince 2004

1. ČTENÍ - Iz 7, 10-14

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin promluvil k Achazovi skrze proroka Izaiáše: „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahore na výšinách!“ Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“ Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel to je 'Bůh s námi'."

2. ČTENÍ - Řím 1, 1-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména (přivedli) k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal. Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

EVANGELIUM - Mt 1,18-24

Slova svatého evangelia podle Matouše.

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechťel ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: 'Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,' to znamená 'Bůh s námi'. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Slavnost Narození Páně v noci - 25.prosince 2004

1.ČTENÍ - Iz 9, 1-3. 5-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vychází světlo. Dáváš mnoho jásotu, zvětšuješ radost; veselí se před tebou, jako se jásá o žních, jako plesají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jho, které ho tížilo, hůl na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů. Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a dostal jméno podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje. Jeho vladařství vzroste a pokoj nebude konce; bude vládnout na Davidově trůně a v jeho království, aby je upevnil a utvrdil právem a spravedlností od tohoto času až navěky! Způsobí to horlivost Hospodina zástupů.

2. ČTENÍ - Tit 2, 11-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně a přitom očekávali v blažené naději slavný příchod našeho velikého Boha a spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás, abychom byli jeho vlastním lidem, horlivým v konání dobrých skutků.

EVANGELIUM - Lk 2, 1-14

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo. V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel - to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 27. září 2004

Politické události

Německý prezident Horst Kohler v ČR

Po kancléři Schrödrovi, který krátce navštívil Prahu 4. října, zavítal do České republiky 15. října německý prezident Horst Kohler. Setkal se zde se svým protějškem Václavem Klausem, předsedou Poslanecké sněmovny Lubomírem Zaorálkem a předsedou Senátu Petrem Pithartem. Jedním z témat, které Kohler s Klausem prodiskutovali, bylo možné odškodnění českých Němců, kteří se v době okupace nepřihlásili k nacistu. Kohler diskusi o této otázce ocenil. "Budu jen rád, když to povede k nějakému pozitivnímu výsledku. Ale německý prezident by neměl klást požadavky nebo do toho nějak zasahovat," citovala ho ČTK. I český prezident si myslí, že se o gestu patrně ještě bude muset hovořit. "Myslím, že jsme v tomto ohledu udělali víc než kterákoli jiná země ve střední Evropě," řekl nicméně Klaus a pokračoval: "Nepatřím mezi ty, kteří si myslí, že se má v tomto procesu nějakým radikálním způsobem dále pokračovat, to totiž konec nemá a nikdy by nemělo." Prezidenti hovořili i o evropských problémech, ratifikaci euroústavy, globalizaci a současných problémech německého automobilového průmyslu. Shodli se, že česko-německé vztahy jsou v současnosti velmi dobré. "A mám, co se těchto vztahů týká, dobrý pocit i ve vztahu k budoucnosti," řekl podle agenturních zpráv německý prezident. Navíc vyjá-

dřil potěšení z hospodářských vztahů mezi Prahou a Berlínem. Jak uvedla ČTK, Německo je největším obchodním partnerem Česka. Vloni na něj připadlo 36,9% celkového vývozu z ČR a 32,5% dovozu do Česka.

Proběhly doplňovací volby do senátu

Druhé kolo doplňovacích voleb, které se konalo 16. a 17. října posílilo postavení ODS jako nejsilnější senátní strany (má 27 z 81 křesel). Senátorem za Prahu 4 byl totiž získán 60% hlasů zvolen podnikatel a místní zastupitel ODS František Příhoda. Stejně jako v prvním kole porazil filozofa Erazima Koháka z vládní ČSSD. Na Znojemsku zvítězil náměstek ministryně zdravotnictví Milan Špaček z KDU-ČSL (53,5%). Do horní komory se vrátí po dvou letech a nahradí nynějšího europoslance Vladimíra Železného, který mu v roce 2002 překazil obhajobu mandátu. Špaček prohlásil, že vzhledem, k neslučitelnosti funkcí skončí jako náměstek ministryně zdravotnictví. Poraženým protikandidátem byl podnikatel Jaroslav Parík (ODS). KDU-ČSL má 16 senátorů, nejvíce ze stran vládní koalice. Volební komise hlásily při druhém kole poloprázdné volební místnosti. V Praze přišlo k volebním urnám pouze 15% voličů. Na Znojemsku byla situace ještě horší, hlasovat přišlo pouze 14%. ODS považuje výsledek doplňovacích voleb za příslib pro listopadové volby, v nichž se bude obměňovat třetina Senátu a budou se vybírat zastupitelstva krajů.

Letos již osmé dítě spáchalo vraždu

V centru Hanušovic na Šumersku našli místní obyvatelé v pondělí ráno 25. října těžce zraněného třináctiletého chlapce. Přivolání lékaři se jej snažili resuscitovat, školák však poranění podlehl (nejzávažnější z bodných ran byla řezná rána na krku). Policie zadržela jeho o rok staršího spolužáka, který se k vraždě o den později přiznal. Jedná se již o osmou vraždu, které se letos podle policejní statistiky zveřejněné na serveru iDnes dopustily děti. V předchozích dvou letech přitom podle policejních čísel k žádnému takovému činu nedošlo. Nárůst zaznamenala statistika i u počtu vražd spáchaných mladistvými mezi 15 a 18 lety. K těm letos došlo devětkrát, vloni a předloni pětkrát. V souvislosti s nárůstem dětské kriminality se diskutuje o dvou právních normách. Kromě snížení hranice trestní odpovědnosti na 14 let, které navrhuje ministr spravedlnosti Pavel Němec, připravuje vláda i novelu zákona o ústavní výchově. Podle ní by bylo možné zřizovat pro extrémně nebezpečné dětské zločince speciální ústavy s přísnějším režimem - jakési "mezistupně mezi výchovným ústavem a vězením", jak ve zprávě MfD zařízení popsal Jiří Pilař, ředitel odboru speciálního vzdělávání a institucionální výchovy ministerstva školství. Protože takové zařízení v republice zatím není, bude chlapec podezřelý z pondělní vraždy pravděpodobně umístěn do diagnostického ústavu.

Zemřel psycholog Zdeněk Matějček

V úterý 26. října zemřel v Praze ve věku 82 let nestor československé a české psychologie Zdeněk Matějček.

Matějček se proslavil publikacemi, filmovými a televizními pořady o výchově dětí a rodinných problémech. Jeho film o citově strádajících dětech v ústavech vedl k založení prvních SOS Dětských vesniček v Československu. V posledních letech svého života se mimo jiné věnoval mentálně postiženým dětem. Informaci ČTK potvrdila asistentka z 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, se kterou Matějček i v pokročilém věku stále spolupracoval.

Prezident významenal 21 osobností

Prezident Václav Klaus ve čtvrtek 28. října ve Vladislavském sále Pražského hradu ocenil 21 osobností české vědy, umění, sportu a armády. Vyvrcholily tak oslavy státního svátku, kdy si Česká republika připomíná vznik. Řád Bílého lva, nejvyšší státní vyznamenání, u příležitosti státního svátku propůjčil generálům Františkovi Fajtlovi a in memoriam Rudolfu Krzákovi. Řád T. G. Masaryka prezident udělil generálporučíkovi Tomáši Sedláčkovi, který bojoval na mnoha frontách druhé světové války a po jejím skončení byl zatčen a odsouzen na doživotí. Z vězení byl propuštěn v roce 1960 a až do pádu komunistického režimu byl pronásledován. Řádem T. G. Masaryka byli dále dekorováni plukovníci Arnošt Kubík, který byl po válce odsouzen na 20 let a dlouhých 11 let strávil ve věznicích a uranových dolech, a Otakar Vínklář, který byl zatčen v roce 1953 a odsouzen na 11 let. Řád dostal také pater Josef Zlámal, který byl zatčen v roce 1949 a dlouhá léta vězněn. Od roku 1989 je převorem řádu Maltézských rytířů. Medailami za zásluhy bylo při slavnostním ceremoniálu ve

Vladislavském sále, který v přímém přenosu vysílala Česká televize a Český rozhlas, oceněno 15 lidí za přínos v oblastech vědy, umění a sportu. O některých oceněných, např. o atletovi Romanu Šeberlem, herečce Janě Brejchové a krasobruslaře Aleně Vrzáňové, se předem spekulovalo. Dále byli oceněni filmoví režiséři Otakar Vávra a in memoriam Karel Kachyňa, lékařka a specialista na popáleninovou medicínu Radana Königová či šéfdirigent České filharmonie Zdeněk Mácal. Další vyznamenání byli výtvarník Václav Boštik, in memoriam Josef Kocourek, poslanecký stenoграф, Josef Henke, rozhlasový režisér, dramatik a scénárista, Václav Hořejší, odborník v oblasti molekulární biologie, Josef Jíra, výtvarník, Vilém Kraus, vinař a šlechtitel, Milan Sobotka, filosof a Vladislav Tondl, filosof. Letos nebyla udělena žádná medaile za hrdinství, přitom loni Václav Klaus tímto vyznamenáním ocenil dva lidi. Senát prezidentovi na toto ocenění navrhl skupinu vedenou v 50. letech bratry Mašíny. Bývalý prezident Václav Havel při posledním oceňování v úřadu za rok 2002 ocenil za hrdinství 15 lidí z celkem 77 vyznamenaných osobností. Počet vyznamenání, která Havel propůjčoval, v roce 2002 Václav Klaus kritizoval. "Zoufal jsem si pokaždé, když jsem tam seděl v první řadě a viděl jsem předávání 30-40 (vyznamenání) ročně osobám, z nichž o 90 procentech průměrný občan ČR nikdy neslyšel," řekl tehdy současný prezident. Havel v roce 2002 vyznamenal 77 osobností. O rok dříve bylo oceněno 44 lidí. Nejméně vyznamenání udělil v roce

1999, kdy jich bylo 26. Nejvíce osobností, a to 89, si přišlo na Hrad pro ocenění v roce 1998.

Ze Slovenska

60 let od masakru

v Dukelském průsmyku

V úterý 6. října si váleční veteráni připomněli svou účast v jedné z nejkrvavějších operací druhé světové války. 60. výročí Karpatsko-dukelské operace uctili pamětníci bojů o Dukelský průsmyk ve slovenském Svidniku a v polské Dukle pietní akcí, jejíž součástí bylo kladení věnců, vyznamenávání veteránů a připomínání jmen padlých. Karpatsko-dukelská operace, které se v rámci sovětských vojsk účastnil i 1. čs. armádní sbor pod vedením generála a budoucího československého prezidenta Ludvíka Svobody, začala 6. října 1944. Původně plánovaná pětidenní ofenzivní akce, která měla podpořit povstání na Slovensku obsazeném vojsky německého Wehrmachtu, se zvrhla v krvavý masakr. Boje o slovenské pohraničí se protáhly na 80 dnů. Přinesly těžké ztráty zejména v řadách rudoarmějců. Na 6000 členů čs. armádního sboru bylo zraněno, přičemž přes 1000 Čechoslováků svému zranění podlehl. Navzdory velkým ztrátám, které způsobilo zejména chybné plánování a nedostatek informací o pozicích nepřítelů, byla Karpatsko-dukelská operace zásadním průlomem ve snaze osvobodit území okupované nacistickým Německem.

Parlament odhlasoval zdravotnickou reformu, a zlomil tak prezidentovo veto

Poslanci ve čtvrtek 21. října opětovně schválili šest reformních zdravotnických zákonů. Normy vrátil prezident

Ivan Gašparovič v poslední den zákonné lhůty, během níž se mohl rozhodnout, zda je podepíše či ne. Ministr zdravotnictví Rudolf Zajac poslancům za podporu poděkoval a zdůraznil důležitost reformy pro budoucnost slovenského zdravotnictví. Cílem zákonů pravicové vlády Mikuláše Dzurindy je především prohloubit finanční spoluúčast pacientů a ulehčit zadluženému zdravotnictví. Jeden ze zákonů například obsahuje zavedení poplatků za léčení lehčích onemocnění (rýma apod.), zatímco těžká a finančně náročná onemocnění ponechává bez zpoplatnění. Další úprava mění postavení zdravotních pojišťoven a nemocnic. Ty se z doposud veřejných institucí budou transformovat na akciové společnosti pod kontrolou státu. Vědle povinného veřejného pojištění si dle reformy mohou občané platit i nově zavedené dobrovolné individuální připojištění. Reformy mají oživit zdravotnictví jako celek. Prezident měl výhrady především k obsahu zákonů o zdravotních pojišťovnách a o rozsahu zdravotní péče hrazené na základě veřejného zdravotního pojištění. Ministr Zajac označil prezidentovo rozhodnutí za politické. Pro hlasovali všichni přítomní koaliční poslanci kromě Marie Sabolové z KDĽ, která se zdržela, část nezávislých poslanců a jediný opoziční poslanec - Bohumil Hanzel ze Smeru. Proti byly opoziční strany LS-HZDS, KSS a Smer.

Slováci v kvalifikaci na MS 2006 stále bez porážky

Překvapením dosavadního průběhu kvalifikace na MS 2006 jsou výkony slovenské reprezentace. Svěřenci Dušana Galise porazili v Bratislavě Lotyšsko 4:1 a bez poráž-

ky vedou 3. kvalifikační skupinu. Navíc získali nejvíce bodů ze všech účastníků evropské kvalifikační zóny. Zápas s jedním ze soupeřů české reprezentace na letošním evropském šampionátu přitom nezačal pro domácí vůbec šťastně. Už ve třetí minutě zmrazil jen zcela zaplněný stadion na Tehelném poli kanonýr Dynamo Kyjev Maris Verpakovskis a domácí pak po celý první poločas marně dobývali lotyšskou branku. Kouzlo brankáře Kollíka zlomili až těsně po přestávce Szilard Nemeth a vzápětí i Lubomír Reiter po centru dalšího krajánka z české ligy Rastislava Michalíka. Odevzdané Lotýše pak dorazila dalšími dvěma brankami hvězda bundesligového Wolfsburgu Miroslav Karhan. I díky zaváhání Portugalců mají nyní Slováci v čele již tříbodový náskok, a protože Portugalci hostí dalšího z favoritů skupiny, Rusko, je pravděpodobné, že se na první příčce udrží nejméně do listopadového kvalifikačního termínu.

Ekonomika

Temelín pracuje v plném režimu

Jaderná elektrárna Temelín pracuje od 11. října v plném provozu a do rozvodné sítě dodává přes 2000 megawatt elektřiny. Po více než dvou letech tak skončil zkušební provoz prvního a po roce a půl i druhého bloku elektrárny. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SUJB) dal povolení pro spuštění obou bloků a současně nařídil obsluhu elektrárny, aby trvale sledovala bezpečnost a podle matematických modelů vyhodnocovala možná rizika provozu. Temelín má také aktualizovat rozpracovaný projekt

vnitřních předpisů a opatření k likvidaci mimořádných stavů. Dokument SUJB povoluje provoz obou bloků na dalších deset let od zahájení štepné reakce. To u prvního reaktoru znamená do roku 2010 a u druhého do roku 2012.

Poslanci schválili základní parametry státního rozpočtu

Bez větších problémů schválila Poslanecká sněmovna 15.října v prvním čtení návrh státního rozpočtu na příští rok. Vláda rozpočet s příjmy ve výši 824,8 miliard korun hájí, ale opozice se bojí zbytečného zadlužování země. Plánovaný schodek je 83,6 miliard. Rozpočet počítá s podporou rodin s dětmi a masivními investicemi do dopravní infrastruktury, zachovává také životní úroveň důchodců. I když budou poslanci ve druhém čtení předkládat stovky pozměňovacích návrhů, větší komplikace se v další fázi schvalování neočekávají. Podle předáka komunistů Miroslava Grebeníčka je rozpočet koncipován špatně. Deficit se totiž neorientuje na prorůstové prvky, aby byly i v budoucnu zajištěny peníze na sociální jistoty občanů. Naopak předseda KDU-ČSL a sněmovního rozpočtového výboru Miroslav Kalousek se domnívá, že parametry rozpočtu jsou nastaveny velmi konzervativně a příjmy státu budou nakonec vyšší.

Koruna dosáhla historického maxima k americkému dolaru

Pondělí 25.října bylo zlomové pro vývoj české koruny. Poprvé v historii se dolar prodával za 24,55 Kč (v červnu 2001 stál více než 40 korun). Současný stav ale dělá vrásky českým exportérům

do dolarových oblastí (především do USA, Číny, Ruska a balkánských států), kterým se snižují zisky. Vyzvali proto vládu a Českou národní banku, aby se jejich situaci zabývaly. Jak uvádí server AliaWeb, možnosti ČNB jsou ale omezené. Slabý dolar sice ubližuje vývozcům do dolarových oblastí, zároveň však tlumí dopady rostoucích cen ropy. Exportérům se proto doporučuje, aby se zejména u dlouhodobých kontraktů proti měnícím se kurzům předem pojistili. Čeští analytici se přesto shodují, že pokles dolaru vůči koruně má pro českou ekonomiku spíše příznivý vliv. Dostupnější jsou produkty dovozené z USA, tedy například počítače a elektronika, zlevňují i zahraniční dovolené.

V roce 2006 nové auto z Mladé Boleslavi

Podle informací, které přinesla Mladá fronta Dnes, by se již za dva roky měl objevit na trhu nový vůz značky Škoda. Jeho design by měl být kombinací mezi druhou generací Fabie a studií Roomster, kterou firma prezentovala na loňském autosalonu ve Frankfurtu. Že je rozhodnutí o výrobě nového auta nejpozději v roce 2006 definitivní, uvedl šéf škodovackých odborů a člen dozorčí rady firmy Jaroslav Povýš. Nová "škodovka" bude mít odvážnější design, větší volnost při uspořádání sedaček a interiéru a zadní dveře pouze na pravé straně. Celkově by měla nová škoda plnit funkci sportovně laděného auta pro volný čas.

Kurzovní lístek České národní banky 27. 9. 2004 (střed)

EUR, 1	31.585
Kanada, 1	20.190
Slovensko, 100	78.937
USA, 1	25.770

Kultura

Křest knihy připomněl, že pramen Amazonky objevila česká expedice

Dne 24.června 1999 zaměřila expedice pod vedením Bohumíra Janského nejvzdálenější pramen Amazonky, a vrátila jí tak opět primát nejdelší řeky světa (7062 km). Po pěti letech, čtyřech měsících a jednom dni od této události, 25.října, se v Křižové chodbě pražského Karolina konal křest knihy K pramenům Amazonky (vydává Ottovo nakladatelství). Ta je výsledkem nejen této expedice, ale celé desetileté práce týmu vědců z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy (PrF UK), kteří jako první na světě lokalizovali prameny největšího světového veletoku. Slavnostního křtu se zúčastnili rektor Univerzity Karlovy Ivan Wilhelm, děkan PrF UK Pavel Kovář, velvyslanec Peru Armando Raul Patiño Alvistur a jeho český protějšek Jan Kopecký. Z univerzity v Limě přiletěl Carlos Peaherrera del Aguilla, z jehož teorie při hledání nejdelšího pramene expedice vycházela, a nechyběl ani autor knihy Bohumír Janský. Ten v projevu zdůraznil, že na knize je sice uvedeno jeho jméno, ale pod zkratkou kol. se skrývá obrovská práce jeho kolegů. Členové expedice, kterou vedl Janský, a jejímž spoluorganizátorem byl fotograf a dobrodruh Vladimír Šimek, jako první na světě provedli podrobná pozemní měření délek a nadmořských výšek v údolí Amazonky, určili a zaměřili dvě její zdrojnice. S historií mapování Amazonky jsou Češi spjati už od počátku. První mapa Amazonky z roku 1641 sice byla vytištěna podle nákresu Guillerma

Sansona, byla však značně nepřesná a zkreslená. Až zobrazení toku, jak ho provedl trutnovský rodák Samuel Fritz v roce 1707, odstranilo mnoho nejasností v historii výzkumu. Expedici Janského se tak kruh kolem mapování "královny řek" uzavřel.

Josef Škvorecký oslavil své 80. narozeniny v Čechách

V neděli 19.září přijel po čtyřech letech do České republiky spisovatel Josef Škvorecký s manželkou Zdenou Salivarovou. U příležitosti svých 80. narozenin navštívil rodný Náchod, kde se účastnil bohatého programu na jeho počest. Na třídním srazu se setkal se spolužáky z Náchodského gymnázia, které viděl naposledy před emigrací v r. 1968 a kteří mu byli velkou inspirací zejména do románu Zbabělci. Od 22.září pak byl centrem dění třídní konference o jeho díle a životě, kterou uspořádala soukromá vysoká škola Literární akademie Josefa Škvoreckého. Šlo o velkolepé mezinárodní setkání, nad nímž převzal záštitu prezident České republiky Václav Klaus. Škvorecký přiznal, že ho to až zaskočilo a nečekal, že konference by mohla mít takový rozsah - účastnilo se jí více než 50 literárních historiků, teoretiků, kritiků, překladatelů, dramaturgů, historiků i pamětníků a postav z jeho románů. Konference připomněla, že Škvorecký je jedním z nejvýznamnějších a také nejplodnějších českých spisovatelů dvacátého století, který se dokázal výrazně prosadit doma i v zahraničí, a to i přes mnohé politické překážky. Josef Škvorecký se narodil 27.září 1924 v Náchodě. Svůj první výraznější úspěch zaznamenal v roce 1948, i když jen nakrátko.

Vyhrál první cenu v literární soutěži vysokých škol, měly mu tehdy vyjít knižně Nové Cateburské povídky a navíc dostal měsíční stipendium do Anglie, což se po únoru 1948 rozplynulo. Po vojné pracoval ve Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, v Odeonu, jako redaktor v sekci anglo-americké literatury a v časopise Světová literatura. V šedesátých letech byl spisovatelem na volné noze. Po roce 1968 pobýval v USA a v Kanadě, kde přednášel. Po několika prodlouženích pobytu bylo manželům Škvoreckým odňato české občanství a domů se podívali znovu až po sametové revoluci v roce 1989. V Torontu založili v roce 1971 nakladatelství 68 Publishers, kde vycházela až do roku 1993 díla českých autorů oficiálně nepřipustných. O svém programu Škvorecký řekl: "Tři dny v týdnu jsem učil a čtyři pracoval jako redaktor a pomocný balič v nakladatelství své ženy Zdeny, která tam pracovala jako tzv. Jack-of-All-Trades, neboli holka pro všechno. Doslova. Od obchodní korespondence přes obsluhu offsetu po mytí hajzliků. To naše zaměstnankyně nedělaly, na to nebyly najaté. Trochu se to podobalo hollywoodským poskokům, kteří jsou najati, aby režisérovi přenášeli křeslo z místa na místo, ale když si žádá pivo, je na to jiný poskok, najatý jen na to pivo. 68 Publishers ovšem takové finanční vybavení nemělo." Kromě práce v nakladatelství Škvorecký přednášel, redigoval rukopisy, četl ty, které nikdy nevyšly, vydával vlastní knihy a cestoval po světě. V současné době se spolu se svou ženou baví psaním detektivek. Žádné velké plány do

budoucnosti už prý nemají, ale prozradili, že mají přece jen ještě jeden úkol. A to je klasická detektivka chandlerovského střihu, a na to se prý velmi těší.

Zemřel zpěvák Patrik Stoklasa

Dvaadvacetiletý zpěvák Patrik Stoklasa podlehl v sobotu odpoledne 23. října těžkým zraněním způsobeným při úterní autonehodě u Brna. Stoklasa se společně se zpěvákem Karlem Černochem vracel z předvolebního koncertu ČSSD v Olomouci. Zatímco Karel Černoch podle informací deníku Blesk vyvázl z nehody "jen" se zlomenou nohou, otřesem mozku a četnými pohmožděninami, dvaadvacetiletý Stoklasa bojoval několik dní s vážnými poraněními hlavy v kritickém stavu o život. Mercedes Vito, na němž je podle serveru iDNES půlmilionová škoda, narazil zezadu z pravého jízdního pruhu do kamionu Liaz jedoucího ve zpomalovacím pruhu. Nehoda se stala na 183. kilometru dálnice. Řídil Černochoův kamarád, na místě spolujezdce seděl právě Patrik Stoklasa, který ze čtyř osob jedoucích v automobilu dopadl nejhůře. Stoklasa se narodil 2. listopadu 1981, studoval zpěv na Pražské státní konzervatoři. Působil v divadle Semafor, proslavil se i účinkováním v muzikálech Kleopatra, Excalibur, Rebelové, Sněhová královna a Kráska a zvíře. Viděli jsme ho i v několika televizních filmech. Do povědomí veřejnosti se zapsal účastí v soutěžní show Česko hledá SuperStar, kdy se probojoval do Top40. Z finálové čtyřčítky však odstoupil kvůli svým povinnostem a závazkům. Jeho manažerkou byla premiérova manželka Šárka Grossová.

V Praze se poprvé představil muzikál Cats

Muzikál Cats (Kočky) si o víkendu 24. října odbyl svou první předpremiéru. Jeden z nejznámějších muzikálů na světě budou moci zhlédnout diváci od oficiální premiéry 5. listopadu v pražském Divadle Milénium. V tanečních a pěveckých číslech kočičího bálu, s hravými texty, v nápaditých maskách a kostýmech kočky jedna za druhou vyprávějí o svém osudu a dokazují, že svět je místo, kde se dá zažít spousta legrace. Čeští producenti čekali na licenci k muzikálu, který oslavil svou premiéru už před více než dvěma desetiletími, celých 11 let. Realizace díla, které vzniklo na základě knihy nositele Nobelovy ceny za literaturu T. S. Eliota Praktická kniha o šikovných kočkách z roku 1939 (tu si prý A. L. Weber koupil počátkem 70. let náhodou na letišti a přečetl během letu), se dočkali až nyní. Anglickou předlohu Koček do češtiny přebásnil Michael Prostějovský. Režirovat muzikál měl původně Ondřej Havelka, ze zdravotních důvodů však taktovku předal Juraji Deákovi. V hlavních rolích budou v choreografii Pavla Strouhala tančit a zpívat Yvetta Blahová, Daniela Šinkorová, Jan Révai, Josef Zíma, Zuzana Křišťofová-Kolářová či Hyněk Svrček. Původní muzikál Cats měl premiéru 11. května 1981 v londýnském New London Theatre. V říjnu následujícího roku pak dorazil na Broadway. V divadle Winter Garden Theatre se hrály po dobu osmnácti let. Duchovní otec muzikálu Andrew Lloyd Weber je zřejmě nejznámějším muzikálovým tvůrcem na světě, z jeho dalších projektů jmenujme Jesus Christ Superstar, Evitu nebo Fantoma Opery.

Sport

Česká expedice stanula na vrcholu Sisa Pangmy

Horolezec Radek Jaroš se vrátil z úspěšné expedice na himalájský vrchol Sisa Pangma (8046 m). Spolu se Zdeňkem Hrubým, Martinem Minaříkem a Petrem Maškem stanuli 9. října na vrcholu této osmitisícovky. Cíle dosáhli po šesti dnech strmého stoupání Scottovou stěnou tzv. alpským stylem, což znamená bez kyslíku, bez šerpů i bez jištění. "Je to nejnižší osma, ale nejtěžší, co jsme kdy vylezli," řekl Jaroš pro MF Dnes. Pro Jaroše jde v tomto roce o druhou osmitisícovku, na jaře zdolal spolu s lyžařským mistrem světa Martinem Koukalem Cho Oju (8201 m). Na obou letošních výpravách strávil dohromady 60 dní. Celkově mají Jaroš s Hrubým na kontě již pět osmitisícových vrcholů, o jeden méně má Minařík, Mašek stanul na vrcholu osmitisícovky podruhé. Jaroš dosud pokořil vrcholy pěti ze 14 osmitisícovek. Jeho himalájské sny však nekončí, rád by se například vrátil na K2, o kterou se již dvakrát neúspěšně pokoušel.

Hokejista Jaromír Jágr se vrátil do Kladna

Kladenský hokej opět prožívá velké dny. Vždyť do týmu se po desetileté přestávce vrátil jeden z nejlepších hokejistů světa, kladenský rodák a odchovanec Jaromír Jágr. HC Rabat se rázem pohybuje v první polovině tabulky a Jágr je lídrem jak tabulky střelců, tak kanadského bodování. A kladenské ochoty se plní nedočkavými fanoušky, kteří chtějí vidět hvězdu NHL i českého hokeje. Jaromír Jágr se ocitl ve vlasti díky stávce NHL.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Mane nobiscum Domine - apoštolský list Jana Pavla II. k Roku eucharistie

Apoštolský list "Mane nobiscum Domine" byl vydán u příležitosti Roku eucharistie, který nedávno začal. Tiskové středisko Svatého stolce zveřejnilo obsah listu v pátek 8. října 2004. Obsah listu "Mane nobiscum Domine" (Pane, zůstaň s námi) je zarámován příběhem emauzských učedníků. Stejně jako učedníci v Emauzích i člověk dnešní doby má možnost poznat Krista při lámání chleba. Evangelijní obraz má provázet slavení Roku eucharistie. Papež Jan Pavel II. se odvolává na učení církevních otců, 2. vatikánského koncilu i na nedávno vydanou encykliku "Ecclesia de Eucharistia". Dokument je kromě úvodu a závěru rozčleněn do čtyř kapitol. První kapitola vychází ze závěrů koncilu a připomíná dokumenty, které osvětlují místo eucharistie v životě církve a křesťanů. Papež zde připomíná, že "Kristus není pouze středem dějin církve, ale je středem celé historie lidstva". Druhá kapitola rozvíjí téma eucharistie jako "Tajemství světla". Sám Kristus o sobě mluví jako o "Světlu světa" a eucharistie je pro věřícího světlem, které ho uvádí do hloubky Božího tajemství. V eucharistických znameních je toto tajemství zjevné lidskému zraku. Ve třetí kapitole papežského listu, nadepsané "Eucharistie, pramen a znamení společenství", se zdůrazňuje, že Ježíš dává sám sebe, aby mohl zůstat uprostřed svých učedníků. Tato kapitola klade důraz na eucharistické společenství, jednotu každého přijímajícího s Kristem i všech přijímajících navzájem. Vrcholným výrazem společenství je nedělní mše. I té má být v příštím roce věnována náležitá pozornost. Čtvrtá kapitola s názvem "Eucharistie princip a projekt misie" vybízí křesťany ke svědectví a díkůvzdání. Eucharistie povzbuzuje k solidaritě s druhými, učí harmonii, pokoji a novému pohledu na potřebné lidi. Další výzvou Roku eucharistie je proto zvýšená pozornost k chudým a trpícím lidem v dnešním světě. V závěru Svatý otec připomíná, že do rámce Roku eucharistie zapadá také téma Světového dne mládeže "Přišli jsme se mu poklonit." Rok eucharistie ohlásil papež Jan Pavel II. 10. června 2004. Jeho začátek je spojen s eucharistickým kongresem v mexické Guadalajaře.

Tisíce delegátů z celého světa na eucharistickém kongresu

Program v pořadí již 48. mezinárodního eucharistického kongresu byl zahájen v Guadalajaře Mexiku slavnostní mší v neděli 10. října. Téma kongresu bylo "Eucharistie, světlo a život nového tisíciletí". Kongresu se zúčastnily tisíce delegátů z celého světa. Českou biskupskou konferenci zastupoval českobudějovický biskup Jiří Paďour. Šestidenní program jednání byl zahájen v pondělí 11. října za přítomnosti arcibiskupa města Guadalajara kardinála Sandovala Inigueze

a kardinála Josefa Tomka, papežského legáta tohoto kongresu. Každý den kongresových jednání byl věnován konkrétnímu tématu: pondělí: "Chceme vidět Tvou tvář, Pane", úterý: "Eucharistie, viatikum na cestu, doprovází naši pouti", středa: "Eucharistie, tajemství přijímání a misie", čtvrtek: "Eucharistie, centrum života církve", pátek: "Eucharistie, potřeba a model sdílení", sobota: "Eucharistie, pramen evangelizace". Kongres byl zakončen v neděli 17. října slavnostní mší na stadionu Jalisco. Průběh mše byl televizním přenosem živě propojen s vatikánským Svatopetrským náměstím, kde papež Jan Pavel II. zahájil "Rok eucharistie". Rok eucharistie bude zakončen na příštím řádném shromáždění biskupského synodu, které se má uskutečnit 2. až 29. října 2005 ve Vatikánu.

4 miliony lidí v procesi při Mezinárodním eucharistickém kongresu

48. mezinárodní eucharistický kongres v Mexiku byl provázen nebyvalým zájmem veřejnosti. 4 miliony lidí se zúčastnily mariánského procesi a 6 tisíc rodin nabídlo zdarma své příbytky pro ubytování delegátům kongresu. Mariánské procesi začalo v pondělí 11. října slavnostní mší. Po noční vigíli se v úterý ráno poutníci vydali od katedrály v Guadalajaře na čtyřhodinovou cestu do baziliky ve městě Zapopan. Vše završila slavnostní bohoslužba, jejímž hlavním celebrantem byl guadalajarský arcibiskup kardinál Juan Sandoval Iniguez, v doprovodu přítomných kardinálů a biskupů. Mezinárodního eucharistického kongresu se zúčastnilo 15 tisíc delegátů z 87 zemí světa. Bylo zde přítomno 35 kardinálů, 250 biskupů a více než tisíc kněží. Kongres navštívilo 500 delegátů ze Salvadoru, 200 poutníků z Filipín, 106 delegátů z Jižní Koreje a dalších 100 přijelo z Hong Kongu. Největšími jazykovými skupinami na kongresu byly anglická a španělská, následované portugalskou a korejskou.

1,5 milionu návštěvníků papežských audiencí v letošním roce

U příležitosti 26. výročí pontifikátu papeže Jana Pavla II. zveřejnila Prefektura papežského domu statistiku audiencí. Dne 16. října 1978 se stal krakovský arcibiskup kardinál Karol Wojtyła v pořadí 264. papežem. Letos přivítal papež při svých audiencích více než 1,5 milionu lidí. Pravidelných týdenních audiencí se zúčastnilo 387.100 poutníků a zvláštní audience u papeže byla udělena 140.200 osobám. Liturgické slavnosti, jimž předsedal Jan Pavel II., letos navštívilo 368 tisíc lidí a s více než 617 tisíci poutníků se papež od začátku letošního roku setkal při nedělní modlitbě Anděl Páně. Od nástupu do funkce přivítal nynější papež 426 hlav států, králů a královen, 187 premiérů a 190 ministrů zahraničních věcí. Pověřovací listiny doposud převzal Jan Pavel II. z rukou 642 velvyslanců.

Podle zpráv ČBK

Budova České Misie v Chicagu volá o pomoc

Vážení čtenáři Hlasů národa,
milí přátelé,
drazí věřící!

Zasíláme Vám mnoho srdečných pozdravů z České Misie v Chicagu. S radostí Vám oznamujeme zprávu, že v září tohoto roku se Česká Misie stala vlastníkem budovy v minulosti známé jako Velehrad. Tento dům v Cicero, v sousedství kostela Panny Marie Svatohorské, byl v roce 1930 původně postaven pro české sestry z řádu sv. Benedikta, které zde vyučovaly na farní škole. Od doby postavení nebyly v budově provedeny žádné podstatné opravy a tak se dnes náš misijní dům nachází ve zchátralém stavu. Je třeba opravit prakticky všechno – vyměnit okna, opravit střechu, předělat ústřední topení, vyměnit elektrické rozvody, zavést klimatizaci, udělat nové toalety a koupelny. Také plánujeme rozšířit kapli misijního domu, nově uspořádat společenské místnosti a v suterénu udělat klubovnu. Misijní dům bude i nadále sloužit k zachování českého kulturního a duchovního dědictví v Americe, bude sloužit celé české komunitě jak k bohoslužbám, tak pro tradiční českou školu, kulturní akce, schůze a další společenské příležitosti a samozřejmě dál jako redakce a místo vydávání Hlasů národa. Bude zde ubytování pro českého kněze i pro hosty.

Uskutečnění našich plánů bude vyžadovat mnoho úsilí. Proto prosíme věřící, přátele a příznivce o pomoc. Budeme vděční za finanční dary, či jakoukoli jinou pomoc nebo zapojení se do práce. Každý dar nad \$10 bude zapsán do pamětní knihy, dary nad \$100 budou zveřejněny v měsíčníku „Hlasý Národa“. Na finanční příspěvky Vám vystavíme daňový doklad.

Šeky vystavujte na „Czech Mission“ a zašlete na adresu:
Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, Illinois 60804, USA

Bližší informace Vám rádi poskytneme buď přímo v budově České Misie (bývalý Velehrad):
2340 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804
nebo na telefonních číslech: (708) 656-7472
nebo mobil (708) 533-1050.

Předem děkujeme za Vaše štědré dary a jsme přesvědčeni, že budete rekonstrukci budovy podporovat v průběhu celé opravy. Na naše dobrodince pamatujeme v modlitbách a při mších svatých. Zůstáváme s přáním všeho dobrého

Rev. Susan Hladik

Pohled na budovu České Misie z východní strany

Prohnilá zatékající střecha v podkroví budovy. Zde již byly opravy zahájeny a také jsme započali s výměnou oken. Jednoduchá rozpadávající se okna budou nahrazena novými zdvojenými z venkovní strany hliníkovými ze vnitřní dřevěnými.

**Hledáme schopné řemeslníky
všech profesí pro práci na opravách.**

Bible česká - překlady Písma svatého

V kultuře a životě našeho národa má Bible česká zvlášť význačné místo. S biblí se setkáváme na prahu naší kultury a našich dějin. U počátku české kulturní tradice je bible spjata se jmény sv. Cyrila a Metoděje.

Životy svatého Cyrila a Metoděje se zmiňují o překladu Písma svatého soluňskými bratry. Když přišlo do Cařihradu poselství velkomoravského knížete Rastislava (asi roku 862) se žádostí o biskupa a učitele, který by učil křesťanské víře ve slovanském jazyku, vybral císař Michal III. se svými rádci k tomuto dílu svaté bratry Cyrila a Metoděje, kteří jakožto rodáci ze Soluně uměli „slovansky“ mluvit (Život Metodějův, kapitola 5). Od té doby nastává staroslověnská literární činnost svatého Cyrila a Metoděje, projevující se hlavně v překladu Písma svatého, v němž někteří badatelé rozlišují tři vývojové stupně, dosvědčené staroslověnskými životopisy.

Cytil sestavil především slovanské písmo, t. j. hlaholici a začal překládat do jazyka slovanského evangelia, t. j. výběr z evangelií na neděle a svátky podle cír-

kevního roku (Život Konstantinův, kapitola 14). Po příchodu do říše velkomoravské byl tento výběr doplněn na překlad celého čtveroevangelia, přičemž není vyloučeno, že se tak stalo ještě za života Cyrila. Konečně v posledních letech svého života pořídil svatý Metoděj svod všeho toho, co bylo v dřívějších dvanácti letech (od roku 869 do roku 881) přeloženo od něho a jeho žáků. Metoděj si vybral dva kněze rychlopisce a za 8 měsíců napsal, t. j. patrně diktoval celý překlad Písma svatého, kromě knih Makabejských. Protože se tento překlad nezachoval, domnívají se někteří slavisté (odborníci v cyrilometodějských otázkách) že nešlo o skutečný překlad, nýbrž jen o jakousi zkrácenou biblí, v níž liturgická starozákonní čtení byla doplněna parafrází ostatních částí biblických. Ovšem pokud jde o závěrečný názor, zda šlo o celý překlad, nebo jen potřebnou část pro bohoslužbu se badatelé rozcházejí. Musíme si uvědomit, že kolem roku 907 zaniká Velkomoravská říše nájezdy Maďarů. V této době také mnohé kulturní památky, tedy i překlad Písma svatého byly zničeny.

Zánik slovanské bohoslužby na Sázavě (kde v 11. století působil svatý Prokop a odkud byli slovanští řeholníci vyhnáni v roce 1096) a vítězství latiny koncem 11. století odsunuly staroslověnskou biblí do pozadí. Značně k tomu přispělo i pozvolné utváření se češtiny v samostatný jazyk, značně odchylný od církevní slovanštiny. V 11. a ve 12. století nemáme jiných dokladů pro český překlad Písma svatého než několik glos - poznámek vepsaných v 11. nebo 12. století do latinské bible z 9. století. Tato bible se nachází v národní knihovně Vídeňské.

Z biblických knih byly do češtiny nejdříve překládány knihy nutné pro bohoslužbu: evangelia a žaltář. Staročeských evangeliářů známe 7. Jsou to památky většinou nevzhledné, spěšně a mnohdy nedbale vepsané na prázdné listy latinských rukopisů. Dle názoru odborníků byly většinou soukromou pomůckou pro kněze, kterou si tento sám upravil podle

místních potřeb, aby text Písma byl lidu při předčítání v kostele co nejsrozumitelnější. V biblickém překladu se jeví povaha doby. Jsou to kněží, kteří si od 13. století všimají české řeči, netají se svým češtvím a překládáním částí bible se stávají prvními pěstiteli národního písemnictví a přirozenými obránci rodného jazyka.

Koncem 14. století byly sebrány všechny knihy Písma svatého v jeden svod, v jednu staročeskou biblí. Mluvíme o čtyřech zachovaných rukopisech: 1. Leskovecko-Drážďanská - ovšem tento vzácný rukopis byl poslán v roce 1914 do Lohaně k ofotografování, kde v srpnu téhož roku za německého útoku shořel. 2. Bible Litoměřicko-Třeboňská 3. Bible Hlaholská, dopsaná roku 1416 v klášteře na Slovanech v Praze. Je psána chorvatskou hlaholicí, ale její text je český. 4. Poslední rukopis je dvoudílná bible Olomoucká z roku 1417.

Ještě před hnutím husitským, na prahu 15. století, vzniká pravděpodobně druhá recenze české bible (bible Pražská, Mikulovská a jiné). Neubráníme se při četbě těchto biblí obdivu nad úžasným úsilím, s jakým se pracovalo v této době na zdokonalení českého biblického překladu.

Badatelé hovoří rovněž o vlivu české bible na překlad běloruský nebo staropolský. Z 15. století - dle názorů odborníků - je přes třicet rukopisných biblí, z nichž některé svou výzdobou patří mezi neocenitelné památky domácího umění.

Kolem roku 1450 je připomínán Jan Guttenberg, vynálezce knihtisku. V této době také nastává v důsledku vynálezu knihtisku nový rozmach české bible. Do roku 1500 byl Nový zákon v naší vlasti vytištěn třikrát a Žaltář dvakrát. Připomínají se i dva prvotisky celých biblí a to bible Pražská a bible vytištěná v Kutné Hoře. Oba biblické prvotisky jsou vzácným svědectvím české kulturní výspělosti. V 16. století máme již tištěných biblí celou řadu: Benátská, Severýnova, Norimberská, Bible Melantrichovy lidově nazývané Melantrišky, které jsou chloubou českého knihtisku...

Evangeliář Assemanův – hlaholský rukopis z 10. – 11. století s překladem evangelií do staroslověnského jazyka.

Titulní list prvního dílu šestidílné bible Kralické z roku 1579.

Dílem českých bratří je proslulá 6-dílná bible Kralická (1579-1594). Překládalo se z původních textů (hebrejštiny, řečtiny) a přitom pilně přihlíženo k nejstarším českým biblím. Ještě před biblí Kralickou vydal Jan Blahoslav v krásném tisku svůj překlad Nového zákona z řečtiny. Jeho příklad povzbudil Jednotu českých bratří k přeložení Starého zákona z hebrejštiny a ke vzniku bible Kralické. „Šestidílka“ byla publikována v letech 1579-1594. Kromě „šestidílků“ vyšla z kralické tiskárny bratrská bible ještě dvakrát - roku 1596 a 1613 (v jednom svazku bez výkladu). Výborný znalec českých biblí katolický kněz Dr. Josef Vraštil chválí Kralickou biblí. Připomíná vzornost jejího jazyka, bohatost tvaroslovnou, skladbovou i slovníkovou. Vady tohoto překladu připomenul evangelický farář J. Karafiát (znáte ho jako spisovatele Broučků). Připomíná, že se zde vyskytují dosti hojné cizomluvy, v dřívějších biblích nebývalé (rynk, grund, morděr, fěrtoch a podobně). Bratrský profesor Dr. Souček také hovoří o nestálosti bratrské dogmatiky, která je spojena s textovou nestálostí různých vydání bible Kralické.

Podnět k pořízení bible podle Vulgáty sixto-klementinské dal pražský arcibiskup Matouš Ferdinand z Bilenberku.

Práce byla svěřena třem jezuitům. V roce 1677 vyšel Zákon nový a 1712 a 1715 Zákon starý. Protože vyšla v Dědictví svatováclavském, bývá nazývána biblí Svatováclavskou. Byla užívána i na Slovensku, kde neměli tehdy ještě vlastního překladu. Olomoucký a později pražský profesor J. Vašica pokládá tuto biblí „za největší literární čin českých jezuitů a tvoří rovnocenný protějšek biblí Kralické.“ Snažili se, aby podali jazykově dílo ryzí a neváhali si vzít za vzor biblí Kralickou. Při překladatelské práci ovšem vycházeli z latinské Vulgáty. Tato bible je výmluvným svědectvím, jak si katolíci v době takzvaného Temna vážili Pisma svatého. Řeč barokních kazatelů byla vypěstěna ve škole bible.

Bible Svatováclavská byla podkladem pozdějších překladů. K řeckému textu přihlížel ve svém překladu Nového zákona František Sušil, profesor v Brně. Jeho práce začala vycházet s komentářem k jednotlivým knihám roku 1864. Jsou mu ale vytýkány četné archaizmy a nově tvořená slova, ve kterých si liboval, i slohové zvláštnosti. To činí jeho překlad nejasný a nepřijatelný. Sušilovy výklady jsou však na svou dobu velmi dobré. Počátkem minulého století přeložil celý Nový zákon Jan L. Sýkora. Starý zákon i s poznámkami přeložil olomoucký profesor bohoslovecké fakulty Jan Hejčl. Souborné vydání tzv. Hejčlovy Bible české je dosud nepřekonaným nejlepším katolickým vydáním celého Pisma svatého.

Po první světové válce vyšlo již více překladů Pisma svatého. Znamé jsou překlady Starého zákona od prof. Hegera nebo prof. Bognera, známý je též překlad Nového zákona prof. Rudolfa Cola a velmi rozšířený a dodnes vydávaný je překlad dominikána Ondřeje Petru. Značně rozšířen byl i evangelický Žilkův překlad Nového zákona. V roce 1961 vznikla z podnětu Synodní rady československé církve evangelické překladatelská skupina, která v průběhu mnoha let vytvořila ekumenický překlad Pisma svatého. Vyšel nejprve v 16 svazcích s bohatým komentářem, jako 17. svazek vyšly deuterokanonické knihy, evangelíky nazývané apokryfy. Souborně je celá tato bible vydávána od roku 1983 se stručnými úvody k jednotlivým knihám.

Tento překlad můžeme dnes snadno získat v mnohých knihkupectvích.

Zásadou biblických společností proniká bible do všech koutů světa. Každý národ ji může číst ve své řeči. Počet vydávaných biblí přesahuje každý rok 10 milionů. Celá bible nebo aspoň její části jsou dnes přeloženy do více než dvou tisíc jazyků. Ze zvláštních vydání jsou pozoruhodné bible pro slepce provedené písmem, které slepí čtou pomocí prstů.

Problémem stále zůstává oslovení moderního takzvaného nenáboženského člověka. Většina nových překladů bible se snaží s tímto se vypořádat. Bible je stále nejrozšířenější knihou na světě. Žijeme v nové době moderním, uspěchaným, neklidným životem, ve kterém není na nic čas. Lidé často utíkají sami před sebou, před skutečností a vlastně i před Bohem.

A právě doprostřed tohoto uspěchaného světa nám Bůh posílá svou knihu, svůj dopis. Bible zvěstuje i dnes, že Bůh chce řešit problémy každého člověka a již proto učinil všechno rozhodující - v Ježíši Kristu. Ježíš Kristus přišel na tuto zem, abychom mohli žít dle slov svatého apoštola Jana hojným a skutečně šťastným životem. Jen na nás je, abychom přijali Písmo svaté do našeho každodenního života.

Doc. ThDr. František Janhuba

Poslední vydání ekumenického překladu bible.

Český kostel Panny Marie Zellenské v Berwynu

Pokračování ze str. 2

Po návratu z války vojáci se slzami v očích děkovali Otci Robertovi za duchovní a morální podporu, kterou jim Marianews přinášely. Kaplan farnosti Otec Jiří Kuska, OSB se přihlásil, aby sloužil jako duchovní v armádě. Ženy připravovaly obvazy pro raněné vojáky. Školní děti pod vedením řeholních sester prodávaly válečné bondy a známky, které nalepovaly do knížeček na výpomoc válečného úsilí. Farní škola v této sou-těži obsadila v chicagské oblasti první a celostátně čtvrté místo. Dostalo se jí prestižního ocenění Minute man flag (Prapor bojové připravenosti). Dokonce vládní letadlo bylo pojmenováno: St. Mary of Celle. Celkem se ve farnosti vybralo \$ 270,000. Na památku farníků padlých ve válce byly v kostele pořízeny tři oltáře krásně vyřezané z dubového dřeva. Hlavní oltář sukřížovaným Kristem v nadživotní velikosti a dva postranní se sochami Panny Marie a sv. Josefa.

10. února 1950 opat Ambrož Ondrák ze svatoprokopského opatství v Lisle požehnal základní kámen k vybudování nové školy a sociálního střediska a již 2. září následujícího roku J. E. Samuel kardinál Strich, chicagský arcibiskup slavnostně otevřel tento rozsáhlý areál. Architekti z firmy Meyer a Cook spolupracovali s Otcem Robertem ve všech detailech a škola dodnes zcela vyhovuje jak prostorami učeben, tak pro sportovní aktivity i pro spolkový a společenský život farnosti. Patří k nejlépe vybaveným školám v chicagské oblasti. Tehdy náklady na stavbu bez vnitřního vybavení stály \$ 450,000.

V letech 1957 – 58 byl přístavbou rozšířen klášter pro sestry benediktinky. Před klášterem stojí nádherná mramorová socha Panny Marie dovezená z Itálie, v klášteře je 17 místností včetně kaple obložené sekvojovým dřevem. V kapli je vyřezávaný oltář a sochy Panny Marie a sv. Josefa. Klášter vysvětil svatoprokopský opat Otec Ambrož Ondrák 23. května 1958.

6. května 1979 Otec Robert Mastný oslavil padesáté výročí svého kněžského svěcení slavnou mší svatou a farníci mu

připravili ve společenském středisku velkolepou recepci. Toho roku se Otec Robert vrátil jako emeritní farář do svého domovského kláštera v Lisle. Současně svatoprokopské opatství oznámilo chicagské arcidiecézi, že již nemůže dál posílat do mariazellské farnosti řeholní kněze, kterých má nedostatek, a tak nastoupili ve farnosti diecézní kněží.

1. října 1979 byl farářem jmenován Otec Cyril Němeček, který přišel z tehdy převážně české farnosti Panny Marie Lurdské. Do původní etnické skupiny Čechů, Poláků, Slováků a Slovinců u Panny Marie Zellenské začali přibývat Němci, Francouzi, Irové a hlavně Italové. V posledních 15 letech, tak jako ve všech jiných okolních farnostech, nastal velký příliv přistěhovalců z Mexika, takže dnes je jedna mše svatá v neděli sloužena španělsky a také farní věstník vychází dvojazyčně anglicko-španělsky. Štěstím bylo, že v době liturgické reformy po druhé vatikánské koncilu, otcové benediktini zachovali opravdu skvostný hlavní oltář se svatostánkem nedotčený a nový obětní stůl vkusně zakomponovali do stávajícího interiéru. Sedes pro kněze je umístěno na boku obětního stolu. Nad hlavním oltářem je v medailonu z katedrálního skla vyobrazena Panna Maria Zellenská s královskou korunou na hlavě a s Ježíškem v náručí. Obraz je ze zadu efektně prozářen světlem. Po stranách oltáře stojí dva andělé v životní velikosti, kteří drží svítilny a ve výklencích presbytáře jsou sochy sv. Anny a sv. Judy Tadeáše. Na bočních stěnách chrámové lodi je původní křížová cesta, která byla restaurována. Na pravé straně hlavního vchodu byla zřízena otevřená kaple Panny Marie Quadalupské se sochami Nejsvětějšího Srdce Páně, Pražského Jezulátka, sv. Antonína Paduánského a sv. Terezičky od Dítěte Ježíše. Na památku působení otců benediktinů a sester benediktinek ve zdejší farnosti je u hlavního vchodu zavěšena ikona představující sv. Benedikta a jeho sestru sv. Scholastiku.

Ještě před dvěma roky byl ve farnosti farář se dvěma kaplany, v současné do-

Hlavní oltář v kostele Panny Marie Zellenské v Berwynu. Je celý vyřezán z dubového dřeva.

bě, z důvodu nedostatku kněží, je zde pouze jako administrátor Otec Vilém Zimmer. Do farnosti je zapsáno přes 2000 rodin a farní školu navštěvuje přes 240 žáků. Řeholní sestry byly na místech učitelek vystřídány laickým personálem, pouze náboženství vyučuje sestra Terezie Obremiski z řádu sv. Františka. Klášter převzaly Školské sestry Notre Dame a mají zde provinciální dům, odkud řídí misie nejen ve Spojených státech, ale i v jiných zemích Ameriky. Ve zdejší škole však nevyučují. Farnost, ze které v průběhu let vyšlo 14 kněží a desítky řeholnic dnes pociťuje, tak jako ostatní farnosti chicagské oblasti, jejich nedostatek.

Když dnes obcházíme farní komplex, jenž zabírá celý městský blok, tak nás mile překvapí na severní straně kompletně zařízené beisbolové hřiště: Home of Berwyn Little League – Father Bob Mastný Memorial field established 1950. – Tento prominentně umístěný nápis nad hřištěm přes půl století připomíná mladým sportovcům Berwynu českého benediktina Otce Roberta (Boba) Mastného, který většinu svého kněžského života věnoval mariazellské farnosti.

Připravil Karel Chrobák

Česká Misie v Chicagu srdečně zve všechny děti i dospělé na

MIKULÁŠSKOU BESÍDKU

v neděli 5.prosince 2004

v Besedním domě farnosti Panny Marie Svatohorské
2416 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Sál bude otevřen od 2.00 odpoledne
Program začne ve 3.00 odpoledne

V prodeji budou

tradiční vánoční předměty, pohledy a knihy,
domácí vánoční cukroví a vánočky.

Bude připraveno chutné občerstvení
a bohatá tombola.

V programu vystoupí

Děti z České sobotní školy kardinála Josefa Berana,
které zahrají a zazpívají vánoční koledy.

Populární skupina BORŮVKY
s pásmem vánoční hudby a zpěvů.

Na závěr přijde

svatý Mikuláš v doprovodu anděla a čerta,
který bude dětem nadělovat dárky.

Vstupné je dobrovolné.

Bližší informace podá

Fr. Dušan Hladík - Tel: (708) 656 7472, Mobil: (708) 533 1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road

Berwyn, IL 60402

Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN HALL & CLUB“ “2004”

Music fridays in Club

from 8:00 PM - Midnite

call for reservations: 216 - 341 - 9867

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details call: 216 - 883 - 4760

November 5: JOHN PASTIRIK
 12: AL MACHUSICK
 19: WAYNE TOMSIC
 26: NO MUSIC

December 3: TBA
 10: FRANK MORAVCIK
 17: FRANK MORAVCIK
 24: No Music
 31: New Years Eve

*H. Marik
Sons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken - Director

Owned by SCI Illinois Inc.

Úmrtní oznámení

Všem přátelům a známým oznamujeme smutnou zprávu, že Pánem života a smrti byl povolán na věčnost pan

Josef Ratajíček

Zemřel 14.října 2004 v Sun City v Arizoně.

Narodil se 19.února 1926 v Blansku na Moravě.

Protože nesouhlasil s komunismem, odešel do exilu.

Po krátkém pobytu v Anglii, odešel do Kanady, kde pracoval jako horník. Po odchodu do USA pobýval ve státě Michigan, dále v St.Louis a nakonec zakotvil ve slunné Phoenix v Arizoně. Na penzi se odstěhoval do Sun City, kam přijela i jeho maminka, která zde žila až do smrti. Podzim života trávil sám, měl rád přírodu a své psy, rád cestoval a v roce 1980 se s Otcem Vojtěchem Vitem zúčastnil pouti do Svaté země.

Kéž mu Pán Bůh dá věčné odpočinutí a světlo věčné ať mu svítí. Ať odpočívá v pokoji.

Kdo jste ho znali, věnujte mu malou vzpomínku.

Karel Švec, Chicago - jménem přátel

Vroucí vzpomínka

Letošního 26.listopadu uplyne již sedm let, co náhle a neočekávaně odešel na věčnost můj milovaný manžel, pan

Josef Sova

Jeho náhlý odchod jsme těžce nesli a v našich srdcích zůstává stále s námi.

Mši svatou za něho budeme obětovat u Panny Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 27.listopadu 2004 v 6.30 hodin večer

Věrně vzpomíná celá pozůstalá rodina zde v Americe i na rodné Moravě.

**Emilie Sovová, naželka
za celou rodinu**

Vděčná vzpomínka

9.listopadu uplyne rok od smutného dne, kdy odešla na věčnost naše drahá přítelkyně, paní

Slavie Hofrichter

Rozloučili

jsme se s ní při zádušní mši svaté, kterou sloužili důstojní Otcové Larry Collins a Dušan Hladík. K dočasnému odpočinku byla uložena u svých drahých zesnulých na hřbitově Panny Marie Královny Nebes, kde očekává slavné vzkříšení.

Milá Slavie, spi sladce. Vzpomínáme na Tebe.

**Adélka Vacková
Roger Dvořák**

Vynikající kniha Fr. Leo Kuchaře S.S.S.
kněze a řeholníka z kongregace Nejsvětější Svátosti

PRŮLET VE STÍNU RADARU vyšla v anglickém překladu FLIGHT THROUGH THE RADAR'S SHADOW

Českou verzi jsme vydávali jako román na pokračování v Hlasech národa v roce 2000. Nyní se těm, kdo dobře neumějí česky, dostává verze anglická. Kniha popisuje cestu ke kněžství a dvě tajná svěcení řeholníků z kongregace Nejsvětější Svátosti. Otec Leo pochází ze židovské rodiny a nakonec se stal katolickým knězem. Kniha je plná napětí a poutavým způsobem vypovídá o pronásledování církve v Československu v době komunismu. Vpravdě dobrodružný příběh se čte takřka jedním dechem. Kniha je doplněna nádhernými ilustracemi. Vyšla již německy, česky, polsky a nyní anglicky. Předchozí vydání byla zcela rozebrána.

**Objednat můžete anglickou i českou verzi
v naší redakci**

Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, IL
60804 Cena knihy: 10.00 USD + poštovné

Společnost pro Vědy a Umění Chicago

srdečně zve své členy, přátele a celou veřejnost
na kulturní a hudební večeř

v pátek 19.listopadu 2004 v 6:30 hod. večer

*v budově MidAmerica Bank
5900 W. Cermak Rd., Cicero.*

Program je nazván

NESMRTELNÝ DVOŘÁK

a uvede video záběry a ukázky jak z Dvořákových
orchestrálních, tak operních skladeb.

Večeř vyvrcholí živou recitací básně Zlatý kolovrat
z Erbenovy Kytice, kterou Dvořák zhudebnil
pod stejným názvem na jaře roku 1896.

*Těšíme se na Vaši četnou návštěvu na tomto pořadu,
kterým končíme Dvořákovu jubilejní rok,
kdy jsme si připomněli 100 let od jeho smrti.*

Dobrovolný dar \$3.00

*Věra Rokničová
Jednatelka SVU Chicago*

Moravská Kulturní Společnost

Vás srdečně zve na

Jubilejní 40. Československý krojovaný ples

v sobotu 13.listopadu 2004

V Union Hall No. 150
6200 W. Joliet Road,
Countryside, IL 60525

Dveře budou otevřeny v 6:00 večer
Folklorní program začne v 7:30 večer
K tanci a poslechu hraje známá hudba
Joe Polech – St. Louis Czech Express
Vstupné: \$ 15.00

Přijďte se pobavit a potěšit kulturou a
dědictvím českých, moravských a
slovenských lidí s hudbou a tancem.

Výborná kuchyně a
nápoje budou připraveny.

Pro další informace volejte Jean Menšíkovu
telefon 630-493 0067
nebo E-mail moravianculturalsociety@msn.com

Léky z Kanady.

Ethical sealed original.

Polovina amerických cen.

Volejte s důvěrou doktora Honzu
na tel. 1 - 800 - 878 - 9480

Visa MC

POČÍTAČOVÉ SLUŽBY

POTŘEBUJETE

- zrychlit nebo rozšířit svůj počítač?
 - zbavit se internetových reklam a virů?
 - připojit další počítač k Internetu?
 - převést video z kamery na DVD?
- Nebo jen něco opravit...?

Volejte Marka: 773 - 501 2001
pcmark773@comcast.net

Pošlete svým přátelům vánoční blahopřání prostřednictvím Hlasů národa

Pro prosincové číslo je třeba
zaslat do redakce
text prání nejpozději do 25.listopadu
cena za ¼ stránky je \$ 40.00

Tribun lidu

Karel Kryl - v roce Karla Kryla

„Je tu s námi, jako memento.“ (M.Kovářík)

Nikým nezvolený, ale všemi uznávaný. Dodnes. Karel Kryl, který „vypíval nejzákladnější věci člověka ... ví, že nemůžeme přežít iluzí či nadějí: je třeba oživit sílu lásky a vzdoru.“ (Erazim Kohák, 1971) Sympatická, bojová postava s kytarou. Písníkář tvrdého zrna, jehož tvorba překračuje hranice času a tím i generací.

Letos je tomu 10 let, co zemřel, a zároveň výročí jeho nedožitých 60ti let. Karla Kryla vzpomenu si ve vlasti. Aby ne. Vstoupil do současné literatury: „Je v učebnicích literatury, v čítankách. Pro nic za nic se do nich tvůrci nedostávají.“ (Michal Huvar:Kryl,2004) Karel Kryl je posiloval a dával naději též nám v cizině, exulantům, emigrantům, roztroušeným v různých částech světa. Svými básněmi a texty dával zabrat. Byl provokativní, dostával se lidem pod kůži. Vzpomínají ho rovněž trampové; kdysi se u nich a mezi nimi

skrýval. I když nebyl přímo trampem, „byl s trampingem bytostně spjat.“ (Tramp č.4/1994).

Trampská osada Dálava - Chicago k jeho počtě a v připomínce jeho tvorby pořádá hudebně-recitační pásmo v jednotné spolupráci s Českou misí, Společností pro vědy a umění, divadelní skupinou DECH a s dalšími přáteli z místních hudebních skupin. Na scénáři této akce se vlastně podílejí tři generace a navíc exil a domov.

K účasti a k vystoupení na tomto podniku pozvala osada jeho bratra **Jana Kryla** z České republiky, který se také vydal na písničkářskou dráhu po zjištění, že je třeba pokračovat v podávání „výpovědí o stavu světa,“ jak někdo kdysi napsal o Karlovi Krylovi. Vystoupí se svým vlastním programem, s vlastními písněmi, čímž jistě obohatí odkaz svého bratra.

Pásmo k počtě Karla Kryla se koná
v neděli 21.listopadu 2004

v Besedním domě farnosti Panny Marie Svatohorské,
2416 S. 61st Avenue, Cicero, IL, 60804.

Začátek ve 3 hod. odpoledne

Dar \$ 12,00

Informace na čísle (708) 656-6356

Karel Kryl neustále svojí tvorbou vyzývavě ukazuje, jak hodnotit události, nepodléhat euforii, neklesat na mysli, věřit a hlavně jednat! Odpovědí na tento odkaz je naše co největší účast na pořadu Karel Kryl – v roce Karla Kryla!

Ahoj!

Eda Vodnal, šerif

Jan Kryl, který kráčí ve šlépějích svého bratra Karla.

Sv. Kateřina Janovská - učitelka očistce

„Kateřinka“

Její otec Giacomo Fieschi byl neapolským místokrálem a její matka vznešená dáma Francesca di Negro. Bydleli v Janově a měli již tři děti, když se jim r. 1447 narodila dceruška, které dali jméno Kateřina. Protože byla stále ta nejmenší, říkali ji Kateřinka.

V aristokratické rodině té doby byla obyčejem humanistická křesťanská výchova. Sotva Kateřina začala chápat věci kolem sebe, velice ji zaujalo utrpení Ježíše Krista a jeho obět' na kříži na smír za hříchy a za spásu lidstva. *Na Ježíše jsem začala ihned myslet, jak dát lásku za lásku s věrností k jeho zákonu a s mnoha skutky pokání.*

Její sestra Limbania vstoupila do kláštera lateránských sester. Kateřina ve 13 letech ji chtěla následovat. Protože však byla nezletilá, rodiče se rázně postavili proti. Po několika letech byla dokonce donucena se vdát. Jejím manželem se stal Giuliano Adorno, „mladíček“ ze vznešeného rodu. Šestnáctiletá Kateřina z toho byla velice nešťastná.

Důvěrně s Bohem

Prvních pět let manželství uplynulo v hluboké bolesti. Pak se na naléhání rodičů, ač nerada dala uvést do janovské vznešené společnosti, aby našla nějaké potěšení. *Jako osvěžení z tvrdého života jsem se vrhla do rozkoši tohoto světa, ačkoliv jen nakrátko. Spáchala jsem mnoho hříchů a na mých bedrech ležela*

tíže nevděčnosti a já jsem nevěděla, kde najít nápravu.

Není třeba přitom myslet na opravdu hříšný život. Snad svatost, která záhy následovala, ji přiměla, aby tak přísně posuzovala svůj frivolní a povrchní život. Kateřina jistě v janovské společnosti zářila jedinečnou krásou, kulturní vyspělostí a přitažlivou konverzací. Nepociťovala však spokojenost... Uplynulo deset let manželství s prázdnou a zatrpklou duší. Bůh však nad ní bděl.

20. března 1473 šla na návštěvu ke své sestře Limbanii do kláštera a svěřila se jí se svou bolestí, kterou snášela kvůli tomuto ubohému životu, kterým pohrdala. Limbanie ji pozvala, aby se vyzpovídala u zpovědníka, který byl v klášteře.

Kateřina ji poslechla bez jakéhokoliv nadšení, ale sotva poklekla, byla osvícena paprskem božského světla. Viděla celou svou minulost před Bohem a cítila výzvu, aby se kajicně odevzdala Bohu. Když se vrátila domů, viděla Ježíše s křížem na ramenou a zdálo se jí, že je přímo fyzicky zaplavena jeho krví. Rozhodla se, že změní zcela svůj život. *Můj Ježíši, lásko, již nikdy hříchy! Je-li zapotřebí, jsem připravena vyznat je veřejně.*

Tím začal její výstup ke svatosti.

Čtyři roky ji trápily úzkosti v rozjímání o hříších, kterých se dopustila, a snažila se je odčinit tím, že prodlužovala své modlitby a ukládala si přísné pokání. Často se postila, používala kající pás a její láska k Ukřižovanému byla stále vroucnější. Obdržela od něho brzy nebeské útechy. *Cítila jsem se přitahována, abych položila svou hlavu na Pánovu láskyplnou hrud', a spatřila jsem příjemnější cestu, která v sobě obsahovala mnohá tajemství lásky, která jsem prožívala tak, že jsem byla často u vytržení.*

Kateřina se tak stala bytostí, která žila jen pro Ježíše. Byla přitahována k patě Srdce, které se zdálo jako by bylo naplněné ohněm. Pak jí dal Ježíš políbení a ona mohla skutečně říct: Nežiji již já, ale žije ve mně Ježíš.

Očišťována častou svatou zpovědí spojovala se každý den s Ježíšovou obětí mše svaté a přistupovala k svatému při-

jímání. V té době nebylo každodenní svaté přijímání obyčejem, ale Kateřina v něm nacházela zdroj své nauky a svého posvěcení. Po 23 let v době adventu a postu byla pro ni Eucharistie jediným pokrmem podobně jako pro Terezii Neumannovou (1898–1962) nebo Alexandrinu da Costa (1904–1955).

V roce 1490 přišel do Janova výjimečný dominikánský kazatel P. Girolamo Savonarola (1452–1489) a Kateřina byla jeho vytrvalou posluchačkou. Savonarola kázání ji přivedla k životu v autentické dokonalosti a stala se učitelkou duchovního života pro druhé. V roce 1499 byl jejím duchovním vůdcem P. Cattaneo Marabotto, ale především byl jejím vůdcem sám Bůh, který ji ustavičně obdařoval mystickými dary: milostí sjednocení, extázemi, „vnitřním ohněm“, láskou k Ježíši svátostnému, až se její tělo jevílo jako skutečný požár.

Ve službách bratří

Pohnuta Boží láskou a vroucí úctou k Panně Marii, o jejíž spoluúčasti na Kristově utrpení na Kalvárii rozjímala, rozhodla se pro intenzivní charitativní činnost a věnovala se ošetřování těch nejvíce trpících. Spolupracovali s ní Ettore Vernazza, zakladatel Společnosti božské Lásky, P. Marabotto, její zpovědník, a mnoho členů její rodiny.

Její manžel Giuliano Adorno, uchvácen vírou a láskou své ženy, změnil zcela svůj život a pečoval o nemocné ve špitále Pammatone.

Zatímco bohatí si mohli dovolit lékaře ve svých domech, chudí především během častých epidemií riskovali, že zemřou na ulicích nebo v příkopech. „Madona Kateřinka“ však o ně pečovala, krmila je s mateřským srdcem, odstraňovala odporný hnis z jejich ran a věnovala se i těm, kteří vyslovovali jen hrozné kletby.

Při morových ranách byla v prvních řadách jako nositelka lásky tak velkodušná, že vysávala hnis z jejich ran. V roce 1493 sama onemocněla, protože měla v náručí jednoho nemocného a poskytovala mu nejpokornější služby, ale byla uzdravena takřka zázračně a prac-

Chrám sv. Kateřiny v Janově – oltář světice,
kde je schrána s jejími ostatky.

vala pak pro nemocné s ještě větší intenzitou.

Nemocným dokázala přinášet také útěchu víry a dávala jim zakoušet Boží lásku. Umírající připravovala na setkání s Bohem. Chudí v ní nacházeli pomoc všeho druhu pro tělo i pro duši.

Její příklad vyvolal v Janově k životu různá díla lásky: vedle Společnosti božské Lásky, která se v jubilejním roce 1500 rozšířila do jiných italských měst, vznikla pod její péčí *Nemocnice nevyléčitelných*.

Protože její tělo bylo stále slabší, ustaly její posty a kající skutky, ale její spojení s Bohem bylo v posledních letech života ještě intenzivnější. Byl to opravdový „život ve dvou“: ona a Ježíš. Bolestivé nemoci, stále větší vnitřní napětí a časté extáze ji přivedly k definitivnímu setkání s Pánem. Zemřela 15. září 1510, strávena láskou k Bohu. Její hrob se stal místem modlitby pro velké zastupy lidí.

Její svatost se odráží i v jejích spisech, které po sobě zanechala. Byla blahorečena 6. dubna 1675 papežem Klementem X. a 16. května 1737 ji Klement XII. zapsal do seznamu svatých. Město Janov ji prohlásilo za svoji patronku již v roce 1684: „Svatá Kateřina Janovská, v zápalu a svatosti života důstojná následovnice svaté Kateřiny Sienské.“

„Traktát o očistci“

Spis, který ji proslavil více než ostatní, je právě „Traktát o očistci“, který si zachoval vysokou aktuálnost a zaslouží si, aby byl předmětem četby a rozjímání.

V průběhu 12 století od počátku až do konce středověku opíral se učitelský

úřad Církve v nauce o očistci zvláště o katecheze Otců: sv. Bazila, sv. Řehoře Nazíanského, sv. Augustina, sv. Jana Zlatoústého, sv. Řehoře Velkého a dalších, dokud hemžení gnostických herezí nenutilo církev, aby reagovala způsobem rozhodným a slavnostním.

První dokument *Sub catholica professione* vydal 6. března 1254 Inocenc IV. (pocházel z Janova). V tomto dokumentu se potvrzuje, že očistění očistcovým ohněm se týká věřících, kteří zemřeli v lehkém hříchu a musí vytrpět časný trest za dluh, který zůstal po odpuštění jejich těžkých hříchů.

Na II. koncilu lyonském, který otevřel Řehoř X. (1274), bylo čteno za přítomnosti papeže *Professio fidei*, které podepsal císař Michael Paleolog a které upřesňuje tradiční učení o očistci: týká se věřících, kteří zemřeli v Boží milosti a nevykonali všechno pokání za spáchané hříchy. Velmi jim pomáhají modlitby žijících věřících, jako je mše svatá, modlitby, almužny a jiné náboženské praktiky vykonané podle norem církve.

Nauku o očistci popřeli Luther, Kalvín a Zvingli a uvedli ji do zapomnění. Tato nauka se opírá o Zjevení: je možno citovat 2. knihu Makabejskou (12,38–46); Mt 5,26; 1 Kol 3,11–15), ve kterých vidí učitelský úřad jasné narážky na čistec, a potvrzuje, že je to bezpečná víra prvních věřících a Otců.

Kateřina Janovská ve světle Zjevení a teologické reflexe ukazuje ve svém traktátu dojímavým a přesvědčivým způsobem, co je to očistec. Očistec očisťuje duši od lehkého hříchu a od trestů, kterou zasloužila za hříchy neodčiněné na tomto světě. Očisťuje duši tak, jako se čistí i zlato.

Duše je v očistci jako zlato, které nesmírně trpí ohněm, který ho roztavuje v kelímku, a raduje se, že bude očistěna, aby mohla brzy vidět Boha, neboť jen pro něho byla stvořena. Proto jsou pro ni nezbytně nutné modlitby, na prvním místě mše svatá (nic tak neočisťuje duši jako Kristova krev ustavičně obětovaná na oltáři), aby brzy dosáhla cíle, pro který jsme všichni stvořeni: *patření na Boha a radost z něho.*

Bude to vítězství bolesti proměněné láskou: abychom mohli patřit na Boha, musíme být čistší než sníh, průzračnější

než křišťál a ryzejší než 24 karátové zlato.

Kateřina, „učitelka očistce“, ho popisuje mystickým způsobem jako strašnou noc, která se promění na věčný den. To je výzva pro křesťanský život, který musí být všechno, jen ne snadný, naopak opravdu šťastný je jen život přísný. Tak to chce Ježíš Kristus i dnes.

*Z Messagero di Gesù Bambino di Praga
Posel Pražského Jezulátka 9/2004
Překlad dle Světla 44/2004*

* * *

2. listopadu nám církev svatá připomíná své učení, že pro zemřelé, kteří zesnuli v posvěcující milosti, ale jsou ještě obtíženi lehkými hříchy a časnými tresty za hříchy, existuje místo očisťování. Mluvíme o očistci a o duších v očistci.

* * *

Podobnost mezi Bohem a duší v očistci je neuvěřitelná. Je tak silná, že když Bůh vidí, že se duše vrátila k původní čistotě, ve které ji stvořil, vyšle k ní zář své lásky a přitahuje ji k sobě takovou silou, že by ji mohla přímo zničit. Duše pak, která se cítí od Boha tak vnitřně a láskyplně přitahována, je celá proniknuta láskou. V žáru božského ohně se roztavuje, a protože nemůže jít za Boží přitažlivou silou, působí jí každé zdržení tak velká muka. Když jejímu přirozenému instinktu a horoucí touze jít za ním brání překážka, cítí velkou bolest, a právě to jsou očistcová muka. Proto se u ní ustavičně spojují dvě věci, které se zdají být neslučitelné: zakouší nejvyšší radost a současně trpí hrozná muka, aniž by se tyto dvě protikladné věci navzájem potíraly či rušily.

Sv. Kateřina Janovská, Traktát o očistci

* * *

Církev potvrdila, že za všechny, kdo zemřeli v křesťanské katolické společnosti, modlí se modlitbami, které jsou formulovány tak, že nikoho nejmenují, aby ti, kteří nemají rodiče, děti, příbuzné nebo přátele, kteří by se za ně modlili, obdrželi tuto službu od matky všech – církve.

Sv. Augustin: O péči za zemřelé, 4. kap.

Z dopisů našich čtenářů ve staré vlasti

Čeho jsme se dočkali a jak žijeme v České republice

Jako odbojoví pracovníci a posléze političtí vězni komunismu jsme se silně zabývali tehdejším marasmem ve společnosti, komunistickým útlakem a represí všech, kdo obhajovali svobodu a demokracii, ve které jsme byli vychováni, ale také výhledem do budoucnosti ve snaze o návrat ke všem humanitárním principům života v demokracii. Vedli jsme ve svých spolehlivých kroužcích debaty i polemiky o tomto uspořádání nových poměrů v našem státě. Nikdy jsme však nepřekročili tyto úvahy tak, že bychom hovořili o osobách ve vládě nebo parlamentu, či v jiných politických seskupeních. Šlo nám vždy o demokratickou náplň života politických stran a celé společnosti. Věřili jsme že občané jako voliči poučení nesvobodou a útlakem za komunismu přijmou návrat svobody.

Dlouhá léta diktatury a represe i strachu zanechala ve společnosti vlivem propagandy i praxe zvrácenou mysl a podle toho dnes prožíváme vývoj směrem nežádoucím, ba odporujícím zásadám demokracie. Nechme však promluvit tisk, nebo televizi:

V příloze Lidových novin „Pátek“ ze dne 19.3. pod titulem Teličkova genera-

ce popisuje redaktor Vladimír Ševela vývoj několika nynějších vládních a veřejných osob. Píše: „V osmdesátých letech vstupovali kvůli kariéře do KSČ. Tak jako náš první eurokomisař Pavel Telička bývalý člen KSČ po otci, československém velvyslanci v zahraničí. Tedy syn komunistického diplomata a ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach byl členem KSČ od roku 1982. Bývalý ministr obrany Tvrdík byl členem KSČ od roku 1988. Pavel Mertlík, bývalý místopředseda vlády od roku 1983, Jan Kohout, náměstek min. zahraničí, člen KSČ od roku 1986, Rusnok, bývalý ministr financí kandidát KSČ od roku 1986 a člen od r.1988. Urban nynější ministr průmyslu a obchodu, člen KSČ od roku 1986 a další.“

O vstupu do KSČ v osmdesátých letech píše Eva Hlavinková: „Po prověrkách po roce 1968 opustilo KSČ přes půl milionu členů a v roce 1988 už bylo v KSČ 1,720.000 lidí. Pro některé kariéristy, kterým se zachtělo povýšení, nebylo snadné se v osmdesátých letech do této strany dostat. V té době nebyl na tyto lidi činěn nátlak, vedla je jen touha po kariéře, po vysokém příjmu a dalších výhodách.“

Nyní většinou tito lidé tvrdí, že do KSČ je vedla snaha stranu zlepšit, zbavit ji represe a pod. Máme tomu uvěřit, když vidíme bývalé komunisty v řadě dalších a dalších vysoko placených funkcí? Co od nich můžeme očekávat? Zájem o vývoj mladé demokracie, prosperitu podniků, v nichž takoví lidé sedí, rozkvět života společnosti a poctivý vstup do Evropské unie? Nevěříme.

Jsme svědky neblahé privatizace podniků, zakládání bank za účelem vyprání špinavých peněz, jak se dočítáme v týdeníku pravdy Respektu. V televizi denně vidíme některé tyto obličejce a jsou nám předváděny jako dobří demokraté. Odbojové pracovníky a politické vězně komunismu tam nespátříme. Ani v pořadu Kotel. To je častá tribuna komunistů, kteří nepustí ke slovu ani moderátorku Michalu Jilkovou. To je jejich zásada. Propagovat komunismus třeba i z kazatelny... Tam je, jak věříme nikdo nepustí. Odtud může být hlášáno slovo Boží a láska k bližnímu... Ježíš ne césar, řekl T.G. Masaryk. To je cesta k návratu a pořádku v celé lidské společnosti.

*Josef Dolejší
Česká republika*

Postřehy navrátilce z exilu

V Uherském Hradišti je snad nejvíce bolševiků v republice, kteří sedí stále na velmi odpovědných místech. Stačí několik příkladů: 28.října 2000 jsme tu měli slavnostní rekviem za komunistickým režimem popravené bratry a sestry. Po mši svaté, kterou sloužil Msgr. Huvar, jsme položili věnec k pomníku u soudu. Věnec jsem musel přidráťovat. Na pomníku se jmény třiceti popravených není ani napsáno „Obětem komunismu“! Když jsem to po příjezdu z USA vytýkal výboru KPV (Konfederace politických vězňů), tak mi řekli: „Franto, to by tam nevydržel ten pomník ani týden – komunisti by ho rozbili!“

Zúčastnil jsem se celostátního sjezdu KPV v Přerově. Přijeli tam také čtyři ministři: Langr, Benda, Kühnl a Kasal. Prostorný sál nestačil pojmut to množství mukulů, kolik se jich tam sjelo. A v televizi ani v novinách se o tom vůbec nezmiňovali. Paní Mašinová při tiskové konferenci jim velmi ostře vytkla, proč stále trpí komunisty ve vládě, když ten režim byl před jedenácti lety odsouzen stejně jako nacismus za režim zločinecký. Langr se tiskovky nezúčastnil a jediný Kühnl řekl něco, aby se neřeklo. Mladý Marek Benda ve svém proslovu dokonce vzpomněl nedávno zvoleného polského komunistického prezidenta ja-

ko příklad, jak funguje demokracie, že my přece nemáme těch Šloufů ve vládě tolik. Řekl, abychom byli trpělívi, že v Německu to trvalo přes padesát let.

Byl jsem při zatýkání jednoho zločince. Bylo to tady u Velehradu. V autě měl velké pákové nůžky, drogy a zbraň zahodil do poli. Kriminalista mi řekl: „Už jich máme, pane K...!“ No a za měsíc soudružka Veselá ze soudu v Uherském Hradišti nechala toho gaunera propustit z věznice, prý pro nedostatek důkazů. Když odcházel z kriminálu, zašel za šéfem hradištské kriminálky a řekl mu: „S tebou, ty kurvo, si to ještě vyřídím!“ Ted' chce šéf kriminální policie

odejít, má strach o svůj život Tak tu pracují soudy - chrání zločince!

Před časem jsem se sešel na Obecním úřadě v Kunovicích po 30 letech se zarytým komunistou Jarošem Sovou, který tam zasedá v radě za KSČM. Načež mu pravím: „Jarošu, a ty sa ešte hlásiš k téj zločineckej organizaci, po tom všetkém, co ste napáchali? Aj pani Miladu Horákovu ste oběsili, přesto, že jí dal sám Hitler milost!“ Odpověděl mi: „Horáková si nic jiného nezaslúžila než šibenici, lebo tady organizovala státní převrat!“ A nikdo z přísedících konšelů na to neřekl ani slovo.

Další estébačka - soudružka Čačíková - dodnes zastává vysokou funkci coby

šéfka víz a pasů na okresním policejním ředitelství v Uh. Hradišti. Naše žádosti a dokumenty o znovunabytí čs. občanství nám 3 roky držela zamčené s odůvodněním, že se papíry ztratily. Po četných urgencích z ministerstva vnitra a čs. velvyslanectví v USA je náraz našla! Ukrajincům, Rusům a Vietnamcům ale dává občanství na počkání prý za 20 tisíc Kč, jak mi řekla jedna Ruska, kterou jsem svezl autem a pas mi ukázala.

Ředitelka České spořitelny v Hradišti - rovněž estébačka - nám nechtěla vydat náš vklad \$ 4000 s odůvodněním, že jsme podepsali smlouvu na tříměsíční výpověď. Hned při vkladu si strhla \$ 300 za úřední výkon a po četných urgencích

nám konečně po 9 měsících musela celý vklad vrátit - úrok činil \$ 47,00. Víckrát nedáme do českých bank nebo spořitelny ani cent.

Další estébák MUDr. F. Tomáš vlastní náš zabavený dům v Kunovicích u kostela, který dostal za směšných 101.000 korun jako konfiskát. U posledního stání okresního soudu v Hradišti nám bylo navrácení majetku bezdůvodně zamítnuto a ještě nám paní Tomášova prohlásila: „Šak ste neměli utíkat!“ AMEN.

Za pravdivost postřehů ručím.

František Kolečkář

Česká republika

(psáno v listopadu 2000 pro Polygon)

Poděkování

JOSEF DOLEJŠÍ

Vážený Otče Hladíku,

S dojetím jsme přijali poslední číslo Hlasů národa s přáním k mému jubileu - k 90. narozeninám - k němuž se připojili další rodáci. Nemám adresy všech, a tak Vás prosím, tlumočte jim všem mé díky osobně nebo v Hlasech národa, vždyť někteří jsou vzdáleni až na Floridě.

Jmenovitě chci poděkovat Josefu Hasilovi, Karlu Švecovi, panu Viktorinovi, Goliášovi, Královi, Pistoriusovi i ostatním, kteří mi blahopřáli.

Všechny srdečně pozdravuji
a všem opravdu vřele děkuji

Váš

Josef Dolejší, Písek

Poprvé na North Side!

Pro velký úspěch
již po 4. opakujeme
pohádkový muzikál

Divotvorný hrnec

v neděli 14. listopadu 2004
v 5:30 navečer

*V St. Patrik's High School
5900 W. Belmont, Chicago*

Občerstvení zajištěno

Vstupné \$ 12.00

Děti do 12 let zdarma

Prosíme publikum o laskavou dochvilnost.

Srdečně všechny zvou

Divadelní Elévové Chicago

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Dál za svobodou

Vešli jsme dovnitř a uvedli nás do prvního poschodí a tak každého zvlášť do jedné kanceláře. Když jsem vešel dovnitř, hned jsem bývalého majora Stanislava Knora pozdravil. Byl překvapen, odkud jej znám. Nato jsem se mu ohlásil tak, jako jednou, když jsem měl službu dozorčího desátníka a on měl povinnost jako posádkový dozorčí. Když slyšel moje jméno, tak byl překvapen a řekl: „Kde jste byl chlapec? Každé ráno na rádiu Brno dvě slyším, že se nějaký Janík a Vaďura potulují při hranicích, mezi Břeclaví a Znojmem.“ Když jsem mu vysvětlil, že jsme si odseděli 14 dní v kriminále, tak tomu nechtěl věřit, protože tam každý den chodil na kontrolu jeden jejich člověk, jestli tam nejsme.

Chvilí jsme vzpomínali na staré časy a pak začalo vyšetřování, které trvalo celkem 4 dny. Odpoledne nás odvedli na ubikaci. Byla to svobodárna, kde se dalo vyspat za šilink a večere dole stála jeden a půl šilinku. Byla tam spousta mužů a bylo vidět, že je tam hlad. Nejprve jsme si museli koupit lístky na večeri. Když jsem se postavil do fronty, stál přede mnou asi 75 letý muž. Zeptal jsem se ho, jak se mu daří a odpověděl, že pod psa, že s příjmem 100 šilinků měsíčně absolutně nemůže žít. Tak jsem mu řekl, že dnes bude mým hostem a že dostane nášup, tak jako já, čili dvě večere, velice mi děkoval.

Pak jsem odešel s Vaďurou zajistit si ubytování. Za vyspání se tam platilo za den a noc 1 šilink. Každý měl pokojík o velikosti 2 x 2 metry, postel, věšák, stolek a židli. Za ty peníze to bylo pěkné. Řekl jsem Vaďurovi, aby si dal věci na pokoj a přišel za mnou, že si povíme co nás vyslychali. Hned přišel, zamkli jsme se a potichu si vyprávěli, protože jsme museli dodržovat řád. Po desáté hodině se nesmělo mluvit a kouřit se nesmělo vůbec. Stěny pokojů byly vysoké asi dva a půl metru, stropy byly jen z drátěného pletiva. Byl to vlastně velký sál rozdělený asi na sto pokojíků.

Asi za půl hodiny nám někdo zaklepal potichu na dveře a říkal: „Otevřete kluci.“ Po malé chvíli jsem otevřel a koho nevidím. Největšího zloděje na okrese Uherské Hradiště. Byl to Jara Jordán z Nedakonic. Ten měl 3 profese. Zloděj, karbaník a vynikající fotbalista. Ale v žádném klubu dlouho nevydržel. Velice mě překvapilo, kde se tu vzal, protože po válce dostal asi 6 let žaláře za to, že když šla fronta, tak on vykrádal v Nedakonicích domy, které byly opuštěny a lidé někde ukryti. Také zde bylo jeho chování víc než podezřelé. Druhý den jsme se sešli na CIC.

Z výsledku nás propustili dříve, abychom mohli jít na policii a obstarat si tam povolení k pobytu ve Vídni na 3 měsíce. Protože jsem mněl v záznamu, že mám u sebe 300 šilinků, musel jsem zaplatit za každého z nás tři 80 šilinků,

takže se můj kapitál značně zmenšil. Vaďura neměl nic, ale Jordán měl ulitých peněz dost. Zjistil jsem to, když jsme šli kolem obchodu, kde se prodávalo jižní ovoce a Jordán dostal chuť na figy. Když je kupoval, pozoroval jsem ho přes okno v krámě a všimnul jsem si, že svou peněženku měl pěkně nabitou. Věděl jsem, že zde něco neklape a dával jsem si na něho pozor.

Když se mě a Vaďury při výsledku major Knor na Jordána ptal, jestli nebyl náhodou zavřený za zlodějinu, že se při odpovědi na některé otázky vykrucuje, tak jsem mu řekl, že ano. Vaďura to ovšem Jordánovi řekl, což od něho nebylo pěkné a Jordán mu řekl, že mi při nejbližší příležitosti rozbije hubu. Výsledky na CIC trvaly ještě dva dny a potom jsme měli odjet do Lince. Odjezd byl stanoven ze západního nádraží a měli jsme mít průvodce z Bratislavy, který mohl po Rakousku snadno cestovat.

Než jsme odjeli do Lince, šel jsem k vetešníkovi prodat svůj hubertus, který mi dala sestra na můj svátek. Dostal jsem za něj 120 šilinků. Také jsem prodal i své kapesní hodinky, za které mi dal hodinář 100 šilinků. K tomu jsme měli ještě 5 dolarů, které nám dal major Knor. Tak jsme měli s Vaďurou aspoň nějaké peníze na jídlo a další věci.

V určený den se nás sešlo na ústředí CIC jedenáct. Major Knor mě ještě varoval, abych si dával pozor a nikde nic neříkal, že za námi chodí lidé, kteří nás sledují a rádi navazují hovor, třeba když kupujeme noviny apod. Pak celá naše skupina nastoupila do tramvaje a jeli jsme na nádraží. Když jsme přijeli k vídeňské opeře, zastavila nás ruská hlídka. Ve Vídni totiž byly čtyři zóny - americká, anglická, francouzská a ruská. Každá z těchto velmocí používala operu jeden měsíc a naneštěstí právě nyní bylo náměstí obsazeno ruskými vojáky. Všichni jsme museli vystoupit a začala kontrola dokladů. Když ruský důstojník kontroloval naše doklady, které nám vydala vídeňská policie, tak mu to nestačilo a všechny nás nahnali do uzavřeného nákladáku, kde nás zamkli. Pak řidič poodjel asi 50 metrů a vystoupil, protože venku byla nějaká slavnost a právě se hrály hymny. My jsme se uvnitř radili, jak se dostat ven. Byl mezi námi mladý chlapec skaut a ten nám řekl, že má nápad a že se snadno ven dostaneme. Vytáhl z pouzdra dýku a vyřezal za řidičem okno, které bylo zasazeno v gumovém rámu. A pak jsme se otvorem jeden za druhým dostávali ven. Já jsem pozoroval ve zpětném zrcátku, co dělá náš řidič, ale ten stál v pozoru za autem, protože bylo veleno „k počtě zbraň“. Všichni jsme se dostali šťastně ven, až na jednoho brněnského zápasníka, který vážil 125 kg. Já jsem lezl poslední a on se mě ptal, co bude s ním. Já jsem mu odpověděl, že kdyby vypadal jako lidská bytost tak, že by to šlo, ale sním to nejde. Po několika letech mě našel v Montrealu.

Jen za malou chvíli, co jsme se dostali ven, přišel nějaký jiný ruský důstojník a dal rozkaz tomu řidiči nákladáku, aby popojel aspoň 100 metrů dál, aby mohly projet auta slavnostního průvodu. V té chvíli jsme všichni naskákali zpět na tu tramvaj a tramvaják nezastavil, až na tom západním nádraží. Cesta nám tam trvala asi půl hodiny.

Přestupná stanice Lince

Asi za 2 hodiny jsme nastoupili na vlak a jelo se. Náš průvodce jel s námi a poradil nám, jak se máme rozmístit ve vlaku kvůli kontrolám ruské policie. Než jsme dojeli do Semmerinku, musel jsem 4 x vystoupit za jízdy na schody, které byly u starých železničních vagonů po celé délce jedné vnější strany, odkud se šesti dveřmi nastupovalo dovnitř. Na schodech jsem se nepozorovaně plížil, až kontrola zašla, a potom jsem zase vklouznul dovnitř. Cestující se z počátku divili, ale žádný nic neříkal. Asi tři stanice před Semmerinkem jsem byl zaskočen dvěma kontrolami. Co teď? Rychle jsem skočil na záchod a nechal dveře odemknuté. Za chvíli přicházela kontrola a když pootevřela dveře, já jsem zakřičel: „Zavřete!“ a kontrola je zase zavřela, ale za chvíli se vrátila a zase je pootevřela a omluvila se: „promiňte, pane!“ a znovu dveře zavřela a zvenku zamkla. V příští stanici jsem se díval oknem ven a zjistil jsem, že obě kontroly již dál nejely. Do Semmerinku už to nebylo daleko. Byli jsme na konci ruské zóny.

V konečné stanici nás čekal Rakouský průvodce, který nás měl převést přes horu do americké zóny. Cesta trvala asi dvě a půl hodiny. Asi uprostřed cesty se někdo zeptal kolik je hodin? Průvodce odpověděl, že je právě půlnoc. Vzpomněl jsem si, že moje sestra má dnes 31. narozeniny. V duchu jsem ji odprošoval, že jsem před několika hodinami prodal hubertus, který mi dala, a říkal si, zda jí to budu moci někdy splatit. Šťastně jsme se dostali přes kopec a na silnici se zastavili. Průvodce nám odtud ukazoval, kde bydlí. Jeho domek stál na stráni ve vzdálenosti vzdušnou čarou asi 2 kilometry. Bylo to ale v ruské zóně. Nebylo pro něj možné chodit přes ruskou celnici, a tak měl s manželkou domluvené znamení. Žena vždy pozorovala dalekohledem, co se děje na ruské celnici, a když byl klid rozsvítila před domem světlo a on mohl bezpečně projít. Když ale byli vojáci na stráž, byla před domem tma a v tom případě musel čekat, tak dlouho, až se světlo rozsvítilo. Průvodce se s námi rozloučil a nás devět zamířilo k nedalekému nádraží.

Tam byla ale tma. Naštěstí byla čekárna otevřena. Byla v ní kamna, ale kdo ví, kdy se v nich naposledy topilo. Vzbudili jsme výpravčího, který bydlel o poschodí výše a ptali se ho, kdy jede ráno vlak do Lince. Odpověděl, že v šest hodin. Bylo asi půl třetí. Po tmě jsme prolézali celým nádražím a sbírali kůru ze stromů, které sem svážejí z hor. Neměli jsme papír na podpal, tak jsme strhali ze stěn jízdní řády a po chvíli byla roura do komína rozpálena do červena. Tak jsme v teple čekali až do rána. Vlak měl ještě dvě hodiny zpoždění, a to mnohým prospělo, že se mohli trochu prospat. Když přijel vlak, koupil nám náš bratislavský průvodce jízdenky do Lince, kam jsme šťastně dorazili téhož dne večer. Měli jsme zde pobýt jen pár dní a po prověření jsme měli pokračovat dál.

V Linci bylo vše dobře zorganizované. Hned nás zavedli do hospody na večeri a potom nás ubytovali ve větší vile, asi pro 35 lidí. Na jídlo jsme chodili do hospody třikrát denně a ta se o nás starala velmi dobře, když to platili Američané.

Když jsem šel od oběda, uviděl jsem za plotem zahradníka, jak ryje záhony. Zeptal jsem se ho, zda nepotřebuje pomoc. Chvilí se rozmýšlel, ale pak mi řekl, že by mu to pomohlo protože právě ten den ráno se jeho manželce narodil syn a on že by se na něj chtěl jít podívat. Byla jedna hodina odpoledne a já se dal práce. Když jsem se podíval na ten ryč, tak jsem chtěl jít koupit nový. Obchod nebyl tak daleko. Ale vedle byla zahrada, ve které pracoval starší pán a tak jsem se jej zeptal, jestli nemá náhodou takový ryč. Ochotně mi jej půjčil. Když se před pátou zahradník vrátil, velice se divil, kolik práce jsem za tak krátkou dobu udělal. Dal mi 20 šilinků a balíček amerických cigaret. Zeptal jsem se jej, co bude dělat s tím skleníkem na zahradě. On mi odpověděl, že mu zítra přiveze nákladák kompostovou hlínu a on bude starou vyvázet ven a novou dovnitř. Nabídl jsem mu, že bych mu to udělal a on souhlasil. Hned ráno jsem nastoupil do práce, ale když jsem naložil první kolečko plné hlíny, tak se mi kolečko polámalo. Co teď? Zachránil mě opět soused. Když viděl, co se mi stalo, nabídl mi svoje kolečko. Jeho kolečko byla pro mě velká novinka, protože kolečko s pneumatikou jsem ještě neviděl. Pracovalo se mi velmi dobře. To co ten zahradník plánoval na 3 dny, jsem já udělal za den. Když večer zahradník přišel, jeho údiv nebral konce. Dal mi 40 šilinků a k tomu ještě barchetovou košili, kterou jsem nosil asi 10 zim, hlavně v Kanadě.

Druhý den při obědě jsme byli pozváni jakýmsi předsedou na CSR komitě a že prý tam dostaneme i večeri. Bylo nás dohromady asi 25. To komitě bylo za Lincem, takže jsme tam jeli tramvají. Nejprve byla mše svatá za naše doma. Tuto mši nám udělal páter Ludvík Světlinský z Dolního Němčí, též uprchlík. Ale Slováci nám z harmonia v té kapli vyndali táhla, která šla od pedálů nahoru, a tak když chtěl pan profesor Jindra Soder z Prahy hrát, tak jsem já ještě s jedním kolegou museli klečet za harmoniem a tahat za provázky, abychom mohli nafukovat měchy. Dobře to dopadlo a po mši svaté byla „Královská večere“. Všude bylo vůně. Kuchyně voněla gulášem a vším možným, a tak jsme si řekli, že ti Slováci nejsou zas tak špatní. Ale až po několika letech jsem v Kanadě poznal, jaký to byl guláš. V Kanadě takový guláš dostávali psi, neboť to maso bylo z nucených porážek. Tu plechovku jsem si dobře pamatoval, jenomže v Kanadě na ní byl obal, že je to pro psy. Co následovalo dál? Pan předseda toho komitě nám řekl, že dostaneme každý 100 šilinků, že to je od nějaké mezinárodní organizace, ale, že mu to musíme podepsat, že jsme dostali 100 šilinků, ale on nám dá prozatím jen 50. Strhla se kvůli tomu hádka. Když to z kuchyně viděla předsedova manželka, popadla hrnec s hovězím na šťávě, které měla připravené pro svého muže a vyskočila oknem ven. Ze strachu, aby nedostal výprask, musel nakonec předseda vyplatit lidem i těch druhých 50 šilinků, o což se zasadil i pan farář. Víc už jsme tam však nešli.

Dověděl jsem se, že u jednoho cirkusu, který v Linci hostoval, se uvolnila nějaká místa, a tak jsem se dalšího dne odhodlal a šel se tam zeptat, jestli by pro mě neměli na pár dní nějakou práci. – Pokračování příště.

Josef Janík, Kanada

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Klenoty Boženy Němcové (2)

Babička Boženy Němcové se stala klenotem české literatury, řadí se mezi její vrcholná díla. Autorka v postavě prosté venkovské ženy, své babičky, ztělesnila ideál lidské moudrosti a životní harmonie. Úspěchu Babičky se Božena Němcová nedožila.

Už první prozaické dílo Boženy Němcové „Národní báchorky a pověsti“ však prozradily autorčin osobitý projev. Řadu zajímavých článků Božena postupně uveřejňovala v časopisech, na tyto pak navazovaly její povídky jako byly např. „Baruška“, „Rozárka“, „Karla“, „Divá Bára“. Následovaly povídky „Pohorská vesnice“, „V zámku a v podzámčí“, „Chudí lidé“, „Dobrý člověk“ a další. Z pobytu na Domažlicku vydala národopisné studie „Obrazy z okolí domažlického“ a řadu povídek. Pobyt na Slovensku ji inicioval k vydání povídky „Chyže pod horami“ a „Obrazy ze života slovenského a jiné.“ Kouzelné jsou pohádky Boženy Němcové. Ve svém díle realizovala úmysly Erbenovy o funkci lidové pohádky v umělem písemnictví. Erben velmi oceňoval její práci a ve své Kytici například komponoval Zlatý kolovrat a Vrhu podle Boženy Němcové. Kritik V. Tille o spisovatelském talentu Němcové napsal: „Styl Němcové nebyl dostižen žádným ze současníků a v pozdější české literatuře je málo příkladů tak dokonalé, vyrovnané harmonie slova a myšlenky, tak čistého a prostého výrazu citu a tak přirozené a přec umělé a výstižné mluvy.“

Děti, její děti ... byly opravdovými klenoty života Boženy Němcové. Pro ně trpěla v nešťastném manželství, do nich vkládala veškerou svou lásku a své nejkrásnější naděje. „Když budou z Vás hodní lidé, bude to moje nejlepší osvědčení před lidmi i tátou ...“ říkala Božena svým čtyřem dětem. Její děti nezklamaly, čestně prošly životem plným poctivé práce a odříkání.

Jak bylo již uvedeno v předcházejícím článku její nestarší syn Hynek zemřel v

říjnu 1853 na rychlé souchotiny ve věku 15ti let. Se ztrátou mimořádně nadaného chlapce se Božena nemohla vyrovnat. Její druhorozený syn Karel (1839-1901) se věnoval zahradnictví, ovocnářství a zahradní architektuře. Sama matka vždy nabádala Karla ke studiu odborné literatury domácí i zahraniční, aby ve svém oboru vynikl. Po dvouletém pobytu v Záhani v letech 1856-1858, kde se Karel podílel na úpravě zámeckého parku vévodkyně Dorothy Záhaňské, odešel Karel pracovat do královského parku zámku Sanssouci v Postupimi u Berlína.

Úpravě parku se Karel Němec věnoval také na zámku Rájec na Moravě. Roku 1860 nastoupil místo v pražské Klamovce. Roku 1874 se stal Karel Němec učitelem na vyšší hospodářské škole v Táboře, kde byl žactvem velmi oblíben. Zde působil až do roku 1896, kdy byl jmenován ředitelem pomologického ústavu v Tróji, kde vychoval řadu odborně vzdělaných zahradníků a pomologů. Ze jeho vedení pomologický ústav znamenitě prosperoval.

Karel Němec byl dvakrát ženat. Zemřel ve věku 62 let v Praze-Tróji. Jeho vnuci a pravnuci žijí v Praze. Z pracovních profesí je v tomto rodu – přírodních potomků Boženy Němcové a jejího syna Karla Němce - nejčastěji zastoupeno lékařství.

V Táboře u svého syna Karla prožíval stáří jeho otec Josef Němec a zde také zemřel. Byl pohřben na starém tábořském hřbitově u sv. Jakuba. Josef Němec byl oddaný vlastenec a pro své vlastenectví trpěl. Proto jihočeši ozdobili místo jeho posledního odpočinku pomníkem nesoucím nápis: „V útisku nesl svůj vzdor.“ Karel Němec je pochován v Praze na Vyšehradě.

Dcera Boženy Němcové a Josefa Němce Bohdana Němcová (1841-1920) rok po smrti své matky tj. v roce 1863 se stala učitelkou na dívčí škole v Jičíně, nejdříve pro ruční práce a francouzštinu na připojené škole měšťanské, potom i

na soukromé vyšší škole. Roku 1871 byla ustanovena na dívčí škole učitelkou literární.

Spisovatel Karel Václav Rais, který od roku 1870 studoval na učitelském ústavu v Jičíně v knize „Ze vzpomínek“ napsal: „Na jičínské škole dívčí byla učitelkou, nejdříve industriální, potom literární, dcera Boženy Němcové Theodora, čili Bohdana, slečna velká, statná, tmavovlasá, snědá, hezká, hlubokých očí. Ráda nosila černé hedvábné šaty. Vídal jsem ji na cestě ke škole a někdy také v lipách; kráčela vždy rychle, trochu skloněna a vždy sama. Už nevím, kdo mi řekl, že je podobna své nešťastné matce.“

Po 48 letém působení na jičínských školách odešla Bohdana roku 1911 na odpočinek do své vilky za rybníkem v Jičíně. Za svou obětavou učitelskou práci dostala pochvalné uznání od c. k. okresní školní rady a biskupské konzistoře v Hradci Králové. Žáci si jí vážili, děti ji milovaly. Zemřela raněna mrtvicí ve věku 79 let. Účast na jejím pohřbu byla velká. Nad hrobem dojemně promluvila spisovatelka Popelka Biliánová především známá svými knihami „Dopanského stavu“ a „Pod selský krov.“

Jaroslav Němec (1842-1898), nejmladší Boženin syn, díky svému kreslířskému nadání a znalostem techniky kreslení a také ruštiny se stal učitelem kreslení na reálce v Oděse, kde se i oženil s Ruskou. Jako ředitel reálky se horlivě věnoval sadařství. Na výzkumech v oboru ovocnářství spolupracoval s Mičurinem. Za mimořádné vědecké a pracovní úspěchy byl mu udělen titul ruského státního rady. Roku 1895 byl ruskou vládou poslán do Severní Ameriky, aby se tam seznámil s ovocnářstvím. Výsledkem této studijní cesty byl obsáhlý odborný spis, který byl publikován v ruském jazyce. Roku 1898 se vrátil Jaroslav Němec do Prahy, aby si zde léčil revma. K nemoci se však přidaly další komplikace, zejména zánět plic, kterému Jaroslav Němec podlehl.

Jaroslav Němec - nejmladší syn B. Němcové

Karel, Bohdana i Jaroslav Němec jsou pochováni v hrobě své matky Boženy Němcové v Praze na Vyšehradském hřbitově, kde nikdy nechybí od vděčných čtenářů Babičky kytice prostých lučních květů země české, kterou všichni tolik milovali ...

Závěrem

*„Česká země mě nezrodila,
přece je mou drahou vlastí,
a Českou se nazývati,
je mi chloubou, je mi slastí“*

vyznała Božena Němcová svůj cit k zemi české v básni „Moje vlast“, která byla uveřejněna v Květech dne 17. srpna 1844. K lásce k této zemi vedla a vychovávala i své děti. Je nepochybné, že Božena Němcová předala svým dětem svůj duchovní náboj, iniciovala jejich duchovní růst, motivovala je ke celoživotnímu studiu. Vzpomeňme si, že to byl v Ratibořicích právě vévodský zahradník Karel Binder, rodilý Čech, který první učil malou Barunku znát literky. Z vděčnosti pak čtyřletá Barunka zkušenému zahradní-

kovi pomáhala v zámeckém parku drobnou motýčkou okopávat květiny a kytičky zalévat malinkou koněvkou. Barunčin vřelý vztah k přírodě pak u starší Boženy vyústil v ocenění významu zahradnictví. Tento její pozitivní postoj k zahradnictví nepochybně ovlivnil i její syny Karla a Jaroslava, pro které se pak zahradnictví stalo koníčkem i povoláním.

Na zámku ve Chvalkovicích pod vedením vzdělaného správce Hocha se Betty seznámila se světovou literaturou, s kulturou a s uměním. Pochopila, jak vzdělání rozšiřuje ženám a dívkám obzor, dává jim lepší možnosti seberealizace a uplatnění v životě. Slečnu Betty hluboce zaujaly osobnosti světové kultury. Toužila po možnosti si přečíst jejich díla v originále. Zaujal ji také ohlas literárních salonů ve Francii a otázka emancipace žen.

Životem tvrdě zkoušená Božena si byla vědoma toho, že nebude schopna vybavit svoji dceru Doru věnem, aby jí tak zlepšila vstup do manželství s mužem, který by jí byl hoden. Proto se Božena snažila Doře poskytnout co nejlepší vzdělání. Bohdana studovala češtinu, českou a světovou literaturu, francouzštinu a francouzskou kulturu. Věnovala se také ručním pracím. Bohdana chodila na francouzštinu do ústavu, který vedly rodilé Francouzsky Elise a Eugénie Glotty v Dominikánské ulici v Praze. Božena se zasadila také o to, aby se Dora procvičila ve francouzské konverzaci na zámku v Záhani a to přímo ve styku s rodilými Francouzi. Navíc mladší sestra Boženy, Marie Panklová, se provdala za Francouze a před svým odjezdem do Paříže právě pobývala u své matky na zámku v Záhani. Univerzitní zkoušku z francouzštiny Dora Němcová pak vykonala u prof. Bicarda. Božena svoji dceru Theodoru iniciovala k tomu, aby se stala učitelkou. Ve své profesi měla Theodora velké úspěchy a jisté finanční zajištění. Nikdy se neprovdala.

Theodora Němcová - dcera Boženy Němcové

Máme-li hodnotit život Boženy Němcové pak je třeba konstatovat, že byla vskutku nadaným dítětem, krásnou ženou, citlivou básničkou a talentovanou spisovatelkou, výraznou osobností, statečnou ženou, moudrou, obětavou a milující matkou, prostě vnitřně bohatým a zajímavým člověkem. Byla to vskutku dáma velká každým dechem ...

Pohřeb Boženy Němcové se konal v Praze dne 24. ledna 1862 za účasti široké veřejnosti. Slavné spisovatelce se přišlo poklonit mnoho významných osobností. Smutečního obřadu se zúčastnili i příslušníci dvou pražských šlechtických rodin, hraběnka Eleonora Kounicová, již Němcová připsala svoji „Babičku“, a manželé Thurn-Taxisovi. Hrabě Clam-Martinic poslal svůj kočár.

Po kom Božena Panklová - Němcová zdědila svůj půvab a mimořádný talent zůstává nadále nezodpovězenou otázkou.

*Ing. Alena Kulheimová
Česká republika*

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area
WERE 1300 AM
Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.
Host: Frank Moravcik
Sundays 1.00 – 3.00 p.m.
Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 am
a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

MLADÝM

Domýšlivost

Domýšliví lidé se podobají Donu Quichottovi.
Považují se za výjimečné.
Člověk by mohl s nimi zažít leccos zábavného,
kdyby to nebylo tak obtížné žít s nimi den co den.
Nedovedou si představit, že kromě jejich osoby
by mohlo být ještě něco pozoruhodného.
Vždycky, když vyprávíš něco ve společnosti,
mají hned po ruce nějakou svou historku,
proti které ta tvá splaskne jako bublina.
Tvoje práce nestojí za řeč, ve srovnání s tím,
co oni právě teď podnikají.
Jestliže se jim postavíš na odpor, urazí se.
Utrpí-li porážku, považují to málem za konec světa.
Časem se stanou nesnesitelnými
a vůbec si to neuvědomují.
Co je však horší:
tito domýšlivci svým jednáním ochromují celé své okolí.
Jsou jako blokující brzda.
Zůstaň, prosím tě, normálním člověkem,
prostým a skromným i ve vztahu k bližním.
Nic to nestojí.

Adrenalin

Snadno vybuchneš hněvem?
Tak se rychle přestaň zlobit
a dobře poslouchej.
Proč se vlastně zlobit?
Výbuchy hněvu situaci ještě zhorší.
Zostřují napětí v manželství,
v rodině, mezi přáteli a známými,
na pracovišti.
Nervová soustava prožije něco
na způsob zemětřesení,
všechno se najednou rozkolísá.
Hněv je nezdravý.
Pěstí se zatínají,
hlasy se zvyšují,
všechny svaly se napínají k boji.
Adrenalin vystřeluje do těla.
Hněv zvedá krevní tlak.
Nebud' přece tak hloupý!
Hněv je ta nejhorší reakce
na mrzutost, urážku, provokaci.
Máš pocit, že vybuchneš zlostí?
Hled' si honem sednout.
Ba, ještě lépe - lehni si!
Je to dost obtížné a namáhavé
hněvat se - ve vodorovné poloze.

Radost z práce

Štěstí člověka souvisí s radostí, kterou nachází
v plnění svých každodenních povinností.
Je-li tomu tak, potom je to dnes se štěstím velice špatné.
Tolik lidí chodí do práce bez radosti.
Jen proto, že musí. Pracují, že musí žít.
Není málo ani těch, kteří pracují s výhledem na to,
že si užijí víkendu, že se posadí k televizi,
že pojedou na dovolenou, kterou si mohou předem
vybrat a zajistit, že mají k dispozici auto,
s kterým lze uprchnout ze šedivého všedního dne -
a také před sebou samým.
Celý život je plně automaticky organizován.
Nic není ponecháno náhodě, nic osobní iniciativě.
Skoro to vypadá tak, že lidské ruce jsou zapotřebí
jen proto, že stroje je zatím nedokážou dokonale nahradit.
Nesmíme svět zatracovat, spíše se snažit vnést
do něj „ducha“. Musíme vidět dále než na šroubky,
které pevně utahujeme, dále než na formuláře,
které vyplňujeme.
Práce nás úžasné spojuje s tisíci jiných lidí.
Spolu s nimi pracujeme pro život člověka důstojný
a pro nový svět. Radost z práce se musí stát
v této době společnou radostí všech.
Začni svou práci v pondělí
se stejnou náladou jako v pátek večer!

Za trochu lásky

„Už to déle nevydržím. Jsem na dně.
Mám všechno, na co si vzpomenu,
tisíce drahých věcí.
Můj manžel vydělává velmi mnoho peněz.
Ale všeho toho bych se ráda zřekla
za trochu lásky, za trochu náklonnosti.“
Opravdu,
je lépe žít v lásce ve skromné chaloupce,
než v přepychovém paláci bez lásky.
Pěstuj lásku, tu vzácnou bylinu,
ale lásku upřímnou, poctivou, srdečnou.
Nebud' nikdy jedním z těch egoistů,
kteří mají raději svého psa,
své koníčky,
svou hospodu,
než vlastní ženu
a kteří se dívají raději na televizi
než na své děti, na svou rodinu.
Nauč se být přátelský, srdečný, plný lásky,
zejména ke svým doma.
Jediný gram lásky, kterým zahrneš své drahé doma,
je cennější než všechna přepych.

*Z knihy Phila Bosmanse: S láskou po celý rok
Nakladatelství AVE Olomouc 1992*

THANKSGIVING DAY

We often think of the origin of this national holiday as relating to the Pilgrims who landed at Plymouth in 1620, and suffered through a disastrous winter, before enjoying a bountiful harvest the second year. They then held a 3-day feast to mark their good fortune. This image of a harvest feast is compatible with the secular way that the day is widely celebrated today, with groaning tables of food, over indulgence, and the viewing of almost endless football games. Similar feasts have been a tradition of many peoples, dating back thousands of years to the Egyptians, Greeks, and Romans, among others.

Thanksgiving in this nation, however, has a much more religious foundation. Our Founding Fathers recognized their dependence on a Supreme Being, and were grateful to the Almighty for their good fortune in war and peace. Several times throughout the Revolutionary War, the Continental Congress called on the people to spend a day in prayer and humiliation to mark a military victory and ask God's intercession for their cause. Then, when peace was achieved, a Constitution adopted, and he was elected as the country's first President. George Washington issued a proclamation designating Thursday, November 26, 1789, as a "Day of Public Thanksgiving and Prayer, to be observed by acknowledging with grateful hearts the many and signal favors of Almighty God."

Thus, the first national observance of the Day was one of expressing gratitude to God for the many blessings He bestowed on the nation. In contrast to the custom today of celebrating with an abundance of food and drink, the colonial Thanksgiving Day was one of fasting and prayer. This is a good time to reflect on the blessings that God has showered on us, both as a society and as individuals. As we prepare for a plentiful dinner, let us resolve to begin the day with a little extra prayer, a Mass, a rosary, showing our appreciation to the One who has given us so much.

PRAYER FOR CIVIL AUTHORITIES BY THE MOST REV. JOHN CARROLL FIRST BISHOP OF BALTIMORE

On November 10, 1791, at the first diocesan synod of the Catholic Church in the United States, bishop John Carroll of Baltimore composed this beautiful prayer for civil authorities. It reveals the combination, of piety and patriotism which was so characteristic of him, as well as showing his charity for the welfare of all his fellow citizens, regardless of their religious faith.

This prayer was written by our first bishop for our first President over 200 years ago. With these same sacred words let us today ask Almighty God's Blessings upon our President, our Congress and our Courts.

"We pray Thee, o God of might, wisdom and justice; through Whom authority is rightly administered, laws are enacted and judgment decreed, assist with Thy Holy Spirit of counsel and fortitude the President of the United States, that his administration may be conducted in righteousness, and be eminently useful to Thy people over whom he presides; by encouraging due respect for virtue and religion; by a faithful execution of the laws in justice and mercy; and by restraining vice and immorality. Let the light of Thy Divine wisdom direct the deliberations of Congress, and shine forth in all the proceedings and laws framed for our rule and government, so that they may tend to the preservation of peace, the promotion of national happiness, the increase of industry, sobriety, and useful knowledge."

Dr. George J. Švejda

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary -Treasurer
Mary Ann Mahoney, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky pišící noviny publikované v Americe,
mající své čtenáře po celých USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů, zpravodajství
a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:
HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1

Paths of Glory and Tribulations

No historical evaluation of the Revivalist Movement in Bohemia would be complete without including the musical medium and its powerful impact upon the resurrection of nationalistic pride among the Czech citizens of the 19th century. The most influential musical figures of the long awaited Czech Nationalistic Renaissance (Národní obrození) were the world renown composers and musical performers, true artistic giants of their profession.

Bedřich Smetana (1824-1884)

Smetana was born in a middle class family of the village brewmaster in Litomyšl. His father was an enthusiastic amateur musician and young Bedřich showed unusual musical talent from his early childhood. After graduating from the Pilsen Gymnasium in 1843 he left for Prague to study with Josef Proksch. He supported himself by giving musical lessons in the family of Count Thun. The Revolutionary year of 1848 awakened Smetana's nationalistic and political sentiments and inspired him to compose several songs based on Czech lyrics. When he finished his musical studies he opened his own music school. Experiencing a slow progress in that venture, he turned for support and advice to Franz Liszt whose whole-hearted approval spurred a lifelong friendship between these two musical geniuses.

Smetana married an outstanding young pianist Kateřina Kolářová in 1849. Their music conservatory enjoyed a fine reputation and so did his private teaching practice and concert performances. The family prosperity, however, was tragically affected by the death of 3 of his 4 daughters, a serious illness of his wife and a financial catastrophe. In an effort to alter the surroundings Smetana moved to the Swedish town of Göteborg as a choir director and music tutor. Five years later he returned to his homeland as a widower. After marrying his second wife Smetana organized concerts, wrote critical articles and composed his Triumphal Symphony. The undisputed success of his 2 operas, *Braniboři v Čechách* (The Brandenburgs in Bohemia) and especially *Prodaná nevěsta* (The Battered Bride) led to his appointment of the first conductor of the Provisional Theater in 1866. His opera *Dalibor*, however, was denounced by critics as too "Wagnerian". *Libuše*, another opera based on a legendary character, enjoyed far greater critical acclaim, even though its premiere was delayed for nearly 10 years until the grand opening of the National Theater in 1881.

In October 1874 Smetana suffered another tragic setback, a total loss of hearing. The last great opera that the composer was yet able to hear was *Dvě vdovy* (Two Widows). *Hlubička* (The Kiss) was composed after he had become deaf so that he was able to communicate with the librettist, Eliška Krásnohorská, only by correspondence. The next 2 operas, *Tajemství* (The Secret) and *Čertova stěna* (The Devil's Wall) by the same librettist was written under the same circumstances.

The ailing composer sought the solitude of the gamekeeper's house in Jabkenice where he composed his "magnus opus", the grand cycle of 6 symphonic poems *Má vlast* (My Fatherland) Musical paintings of the scenic, mostly rural Bohemia form a background for the historic events and legendary heroes of the past. The best known second poem, *Vltava*, is based on a charming Czech folk tune. This melody was later modified to *Hatikva* (Hope), today's national anthem of Israel. Smetana's masterful chamber composition *Z mého*

života (from My Life), cantatas, piano and string quartets as well as choral works were all composed while Smetana suffered from total deafness. Inexorable physical and mental disease ultimately claimed the life of this great artist who was in his final years confined to a mental institution.

Smetana will be forever regarded as the founder of the Czech national music which he raised to world class status by his talent, diligence and tenacity.

Antonín Dvořák (1841-1904)

Dvořák was a son of a small village butcher of Nelahozeves. His early musical education was sporadically acquired from country teachers and church organists. In 1857 he left for Prague Organ School where he first supported himself by playing viola in a private orchestra and then for 11 years he played as a member of the Provisional Theater orchestra. For 3 years he also held a position of church organist at the church of St. Vojtěch. Being a perfectionist, he burned most of his early compositions which he considered to be of inferior quality. His situation improved remarkably in 1875 when he was awarded a scholarship. He obtained his inspiration for Moravian Duets and Slavonic Dances from folk melodies of his native Bohemia. At the request of his friend, Johannes Brahms, Dvořák's works were being published by the well known publisher Sim-

rock. This publishing house secured for Dvořák world recognition.

His success as a composer had great impact on his career and economic security. In 1890 Dvořák was appointed a professor of Prague Conservatory. In 1892 he accepted the invitation of an American socialite and philanthropist, Mrs. Jeannette Thurber, to become the director of the National Conservatory of Music in New York City. Dvořák had married his wife Anna in 1873 and at this time they had 6 children. The composer was at first not interested in the trip to America. He was concerned about the dangers of the sea voyage, the climate of New York and the uncertain educational opportunities of his children. Anna, however, persuaded her husband to accept the position in the "New World."

On September 27, 1892 Dvořák's family, which included the 14-year-old Ottilka and the 9-year-old Tondíček, arrived in New York. They were met by the Secretary of the National Conservatory and a delegation of Czech Americans, their hostess and by other Americans who spoke no Czech.

Dvořák finished the final movement of his best known symphony "From the New World" in May of 1893. Few days later Dvořák's family traveled with the Czech American violinist and their assistant and traveling companion, Josef Kovařík, to his native town of Spillville, Iowa. Although Dvořák was favorably impressed by the New York City where he admired the tall buildings and railroad locomotives, he became very fond of the rustic tranquility of Spillville. He took long solitary walks through the countryside, listening to the sounds of birds, leaves rustling in the breeze, murmur of a brook or splatter of a waterfall. Much to the consternation of his wife, Dvořák liked to record these sounds of nature on the starched cuffs of his shirts which he later transcribed in his musical notebooks. He also spent many leisure hours drinking beer and playing cards with the local peasants. In addition to the sounds of nature which he frequently incorporated into the themes of his compositions, Dvořák was also fascinated by the Indian dancing melodies of the Kickapoo tribe and those of two African-American performers of a travel-

ling minstrel show. He perceived these tunes to be a fresh and original type of American folk music.

On August 6, 1893 Dvořák traveled to Chicago's World's Columbian Exposition. On August 12, the "Czech Day" at the Exposition, some 30,000 Czech Americans marched in the parade and some 8,000 concert visitors saw Dvořák conduct 114 piece orchestra performing his compositions.

Dvořák's oeuvre includes 9 symphonies, 11 operas, the chamber cycle of 10 Biblical Songs, string quartets, song cycles, overtures, symphonic poems, instrumental concertos. Among the best known works are the Slavonic Dances and Slavonic Rhapsodies. Three of his operas are still performed worldwide: *Jakobín*, *The Devil and Kate* and *Rusalka*. Dvořák's deeply religious personality is reflected in his sacred compositions: *Oratorium Stabat Mater* and *St. Ludmila*, several masses, vespers and a Requiem.

Dvořák's legacy includes a generation of outstanding pupils, especially his son-in-law Josef Suk, Vítězslav Novák and Oskar Nedbal.

Ema Destinová (1878-1930)

Ema Destinová was a daughter of a prosperous Prague art philanthropist E. Kittel. She possessed versatile artistic talents so that she hesitated for a while which artistic career to choose: a musical, literary, or painting. After she had chosen a singing career she assumed the pseudonym Emmy Destinn, out of respect for her teacher Löwe - Destinn.

Destinn's first successful performance dates back to 1898. With her fascinating voice she conquered world audiences with the exception of those in her native city of Prague. During her long singing career she was never offered a permanent engagement with the National Theater, despite her guest appearances spanning 23 years (1901-1924) during which time she performed there 86 times, in 16 leading roles.

During the years 1909-1916 Emmy Destinn sang on numerous occasions with the world renown tenor Enrico Caruso at the New York Metropolitan Opera. It was in New York where she sang *Mařenka* in Smetana's *Bartered Bride* and *Milada* in

Dalibor. At the beginning of World War I she returned to her homeland but was persecuted by the Austrian authorities for her unabashed patriotism. She was sequestered in her private villa at Stráž nad Nežárkou for the duration of the war for her alleged involvement in espionage.

During the last war year, however, she returned to stage and performed in overcrowded halls where she experienced stormy ovations for singing her famous arias while wearing a patriotic red and white sash. She always finished her concerts by singing *Kde domov můj*. Every such evening was a national manifestation of solidarity.

"The worst thing is to see an old woman perform on stage" she used to say with selfeffacing humor. Shortly after the war she retired into her voluntary seclusion to reminiscence among her many keepsakes and souvenirs.

Emmy Destinn is buried along with Smetana and Dvořák in the Vyšehrad cemetery. Her traumatic destiny has been viewed by many as an epitome of persecution by a totalitarian power.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
The National Theater of Prague*

